

A VASUTI ALKALMAZOTTAK ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ KÖZLÖNY.

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VII., Rottenbiller-u. 5a sz. (I. em. 11. a.)
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:

Egy óra 40 (80 fillér)	Félévre 2.40 (4.80 Kor.)
Negyedévre 1.20 (2.40 „)	Egyes szám 20 fillér.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének központi helyisége Rottenbiller-utca 5a sz. alatt van. (I. emelet, 11. ajtó).

Ugyanezen házban van a „Magyar Vasutas” szerkesztősége is. Mindennemű levelezés és küldemény ezentúl ide címzendő.

Miskolci munkástársainkhoz!

Testvéri szeretettel üdvözlünk benneteket abban a táborban, amelytől eddig elválasztott a hatalom, az erőszak, a félrevezetés, abban a táborban, amelynek zászlója előttetek nemrégiben még ellenséges jelvény volt, abban a táborban, melynek katorái elől a hatalom bagoly-varába kellett húzódnotok, hogy ne érthessétek meg a mi riadóink szavát, hogy legyen, ami titeket elválaszt azoktól, akik testvéreitek a nyomoruságban, a szenvedésben. Nem önként tettétek ezt, hanem parancsszóra. Nem árulók voltatok, hanem elárultak. Nem legyőztétek vagytok, hanem győzők.

Legyőztétek az erőszakot, szétromboltátok azokat a sáncokat, melynek tetejében nem a munkásság igazi érdekeinek zászlóját, hanem az elnyomatás, a fékentartás rongyát lobogtatta a zsirondista udvaronckodás szelölője és szétépett foszlányaival üdvözöltétek az üres sáncokat körülfogó tábor. Nem a megfélemlítés, nem az erőszak, nem az árulás vezetett közénk titeket, hanem az a testvéri érzés, amelyet nem nyomhattak el hamis jelszavakkal, amely munkáshoz fűzi a munkást, amelynek láncszeme szétörhetetlen kapocs azok között, akiket egy cél lelkesít, akiket közös sors köt össze.

A ti példátok bizonyíték arra, hogy az, ami a vasuti munkásokat a szervezkedés mozgalmától elvonja, ami munkásellenes érdekek várába csalta be, nem volt egyéb a hivatalos pecsétetek alatt üzérkedő hazugságok hitvány kártyavaránál, mely a szervezett munkásság riadójának első kúrtszavára leomlott. Olyan volt az, mint

valami nehéz lidércnyomás, boszorkányálom, mely a melletekre feküdt, a lelketekre ült, a véretek szivta, megsibbasztott, de az együttérzés, az öntudatra ébredés hajnalának első kakas-zavára eltűnt.

A ti példátok — mert hiszen a miskolci munkástársak legutóbbi gyűlésen megnyilvánult együttérzést követendő példának állíthatjuk a szervezkedési mozgalom és a Szövetségünk történetébe — megdönthetetlen bizonyíték arra, hogy amint a munkásságnak szabad kezet engednek a mozgalomra, amint alkalmunk nyílik arra, hogy saját érdekükben a saját lábukon és a saját eszük szerint járjanak, mindjárt faképnél hagyják azt a szent koronás szövetséget, amelynek hálója csak azért halászta el őket, hogy érdekeinek barmkájába csukja, hogy a szabad szervezkedés, az öntudatos mozgalom éltető vizétől elvonja.

Munkástestvéreink! Emlékezzetek rá, hogy az a szövetség, amely eddig mindenféle eszközzel az érdekeinek zsoldjában tartott titeket, mennyire igyekezett azon, hogy a szabad szervezkedés, az öntudatos mozgalom mezején munkálkodó testvéreiteket meggyűlöljétek, hogy ellenségei legyetek mindannak, ami a munkásság összességének az érdeke. Emlékezzetek rá, hogy lelketekben már akkor is magasra csapott a gyűlölség, az utálat, a megvetés lángja, mikor a hatalom parancsszavára meg kellett bélyegeznetek azokat a testvéreket, akik annak az eszmének a szolgálatában apostoloskodtak köztetek, amelynek a tábora most szeretettel ölel keblére benneteket.

Győzők vagytok. Nem magatokat győztétek le, titeket győzték a munkásság szervezkedésének, az öntudatraébredésnek magasztos eszméje, hogy ti győzhessetek azokon, akik ennek az eszmének ellenségei. És győztétek is. A ti győzelmetek a mi erősségünk és a mi erősségünk lett a ti győzelmetek.

Az ég felé törő fenyőszálat lekötöz-

ték a fergek tanyájához, hogy ne nőjön. A fenyő nőtt, a kötelek elpattan-
tak és a fenyő szabadon nő, hatalmasodik. A gyökere abban a talajban van, melynek termő ereje kifogyhatatlan: a munkásság testvéries együttérzésében. A miskolci munkásság elépte a köteléket, melyek olyan érdekekhez nyugózték, amik árulói voltak a munkásság ereje megnövekedéseinek. A fenyőszál nő, lombosodik, merészen, büszkén tör az ég felé.

Munkástársak! Az az eszme, melynek első kúrtharsonása a táborunkhoz vezetett benneteket, melynek riadója lerombolta a válaszfalakat, a sáncokat, gyűjtsa fel lelketekben az együttérzésnek nemes tüzét, hogy ennek világánál megismerjétek a testvért, a barátot és az ellenséget, hogy ennek tüzeben megedződjék az a hatalmas akarat, amelynek győzni kell minden igazságtalanság, minden erőszakoskodás ördögipoklán keresztül. Ez az akarat a munkásság akaratja és ez a győzelem a szervezett munkásság győzelme lesz.

Testvérek, fel a győzelemre! Induljunk egy sorban és győzzünk egy lobogó alatt!

Kocsitisztító munkások helyzete.

Régi dolog, hogy a kocsitisztításnál alkalmazott munkások helyzete még a gyalázatosnál is gyalázatosabb. A nélkülözések és szenvedések poharát itt is a munkarendszer igazságtalansága vitte a csordultig való megtereléshez. Nemcsak az ország összes kocsitisztító munkásoknak az érdeke, de a közérdek is megköveteli, hogy behatóan foglalkozzunk a kocsitisztító munkások türelmetlen helyzetével. Melegen ajánljuk tehát a «Máv» igazgatóságának, hogy figyelmesen olvassa át ezt a pár sort és sürgősen tegyenek meg minden lehetőt a bajok orvoslására, mielőtt az elkeseredés még nagyobb arányokat öltené.

Evek hosszú során át panasz nélkül túrték a kocsitisztító munkástársaink helyzetük nyomoruságait, azt a sok igazságtalanságot, amit velük szemben elkövettek. A legegészségtlenebb, testet-lelket romboló munkával jártak hozzá a Máv. beszállítandó millióihoz.

A «Máv.»-nak van egy sajtóságos rendszere, amely abban nyilvánul meg, hogy bizonyos munkálatokat a megállapított munkakerőnek, bármennyire szaporodik is az, el kell végezni. Kevés kivétellel így van ez minden kategóriánál, de különösen a kocsisztító munkásoknál. Bármilyen mennyiségben szaporodik a munka, a munkaerőt nem szaporítják, de azért a kocsi tisztításának pontos időre készen kell lenni, mert a vonat indulása ezen okból legkevésbé késhetik. Az évről-évre növekedő személyforgalom a kocsisztító munkás munkáját is szaporítja, úgy hogy valóságos hajsolás megy végbe, hogy a kocsi a rendszer időre kitisztítva, indulásra készen legyenek.

Mennyire veszélyes a munkások egészségi állapotára ez a munka, nemcsak azért, mert erejüket kimeríti, hanem azért is, mert valóságos melegágya a fertőző betegségeknek a munkahelyük. Az a sok piszok, ami a hosszú utban, egy-egy kocsi felgyülemlik, a porfellegekben beszívott miazmák a munkás tüdejébe a gyógyíthatatlan betegség csiréit a tüdőbetegséget oltják bele. Így megy ez napról-napra. A kocsisztító munkás nem ismer se ünnepet, se vasárnapot, mert aki egyszer bejutott ezen munkába, hagyja kívül minden reményét, hogy mint ember is számba vétessék. Számos példát lehetne még felsorolni, hogy mi-minden munkát végeztenek a kocsisztító munkásokkal, ami szorosan nem is tartozik a munkájukhoz. A villanyral ellátott kocsi felszerelése alkalmával elvesznek minden esetben pl. a k. p. u.-on 30—35 embert, még ha mégannyi kocsi is vár a tisztításra. Ezen életrövidítő munkáért fizetnek a fővárosban 2 k-tól 2-80 k-ig terjedő összeget, a vidéken pedig 1-40 k-t, legjobb esetben 1-60 k-t.

Vidéken a kocsisztító munkásnak kell még a kocsi vizsgálatát végezni, átkutatni az érkező személyvonatokat és a legnagyobb becstelenséggel a talált tárgyakat beszolgáltatni.

Ezen állapotok felett az illetékes köröknek azonban hiába panaszkodunk, mert az a vélemény fészkelte be magát a mi intéző urainkba, hogy a fővárosban 2 koronából, a vidéken pedig 70—80 krajcárból ezen istenáldotta viruló országban megélhetünk. Boldog ember a kocsisztító munkás, mert dolgozhatik télen, nyáron... Szívhatja a port tele tüdővel. Száráthatja ruháját a gőzfűtéssel télen és boldog lehet, ha kenyér mellé szalonna is kerül.

Mert ha megfeszül, akkor se telik másra. És ha inai megszakadnak és ha agyveleje hull ki cseppenként és ha szeme kidül a nehéz munkában, akkor se telik másra. Nagyon jó volna, ha ebből az összegből még nem kellene támogatni a betegpénztárt, nyugbért és néha az urak szeszélyéből kijáró büntetési pénztárt. Legjobb esetben a fővárosban marad 47—48 korona, a vidéken pedig 40—41 korona a megélhetésre. Ebből kellene a kocsisztító munkásnak megélni. Ebből kellene a munkában lerongyolódó ruha helyett újat venni. Ebből kell fizetni mindent. Házbért, iskolát, egyszóval a legszükségesebb és nélkülözheilen kiadásokat.

Ha az igazgatóság akarja, tudhatja, hogy mi az oka a munkás nyomoruságának. Értetheti, ha akarja, hogy a munkás gondolatának minden porcikája miért van gyűlölettel tele. Gondoljon csak arra az igazgatóság, hogy pl. a k. p. u.-on a főnök, a mérnök és művezető urak milyen szép summa összeget vágnak zsebre jutalék gyanánt három havonként. Midőn a kocsisztító munkás látja, hogy az ő bőrén, az ő munkája utáni megtakarítás gyümölcse azok ölétébe hull, akiknek csak a hajsolás körül vannak érdemeik, nem-e méltán fogja el az elkeseredés?

Nem helyesebb politika volna-e a megtakarítási jutalékot azoknak adni, kik tényleg kidolgozzák azt — a munkásoknak?

Az a kocsisztító-munkás, aki oda adja erejét, egészségét, az, ki reggeltől estig dol-

gozik, arra bizony ráférne, hogy némi jutalékban részesüljön. A drágaság, a megélhetési viszonyok türethetlenné tette már a kocsisztító munkás megélhetését: munkája, szorgalma mellett, ma már nem jut egyébb, mint koldustarisznya.

Kocsisztító munkástársaim, hát miért várunk és türeink tovább? Ti egészségrontó, test-lelket ölő munkában töltitek el fiatal éveiteket a vasutnál. Büntetnek, hajszolnak benneteket, hogy nagy munkálatokat gépies pontossággal elvégezzétek, hogy a jóakaróitoknak jutalékéhsége kielégíttessék.

Ennek a türethetlen állapotnak mi munkások vagyunk az oka, mert sajnos mi törődünk magunkkal legkevésbé. Ha mindannyian széjjel huzunk, akkor nem is tudunk magunkon soha segíteni. Meg kell magyarázni, fel kell világosítani minden egyes kocsisztító munkástársunkat, hogy lépjen be a munkás-szövetségbe és igyekezzék dolgozni velünk egy sorban, mert emberi megélhetésünket csak megbonthatatlan összetartással, az együttműködés törhetetlen erejével tudjuk kiküzdeni.

Kezdjük meg a munkát kocsisztító munkástársaim! Itt van már az ideje, hogy javítsunk helyzetünkön, azzal a fegyverrel, ami egyedül van kezünkben: a Szövetségben való tömörüléssel, a szervezkedéssel.

Kocsisztító.

SZEMLE.

Öregbitsük a tekintélyt!

A magyar kir. államvasuti művezetők összeségének nevében bizonyos számú urak memorandummal fordultak a kereskedelmi miniszterhez. Ez már így divat. Valahányszor új miniszter kerül a kormány-székbe, mindannyiszor az alázatos deputációk és legalázatosabb memorandumok megszületnek. Ez a memorandum sem különb a többinél és nagyon hasonlatos a mozdonyvezetőkéhez, melylyel lapunk mult számában foglalkoztunk. Először is bókokat mond a kereskedelmi miniszternek, akinek ilyesmire szüksége nincs. De a memorandumozóknak sincs ilyesmire szükségük, kivált, ha érzik, hogy kérelmük jogos.

A művezető urak, akik szeretnek a felsőbb ipariskola elvégzésével és a tartalékos tisztet kardbojtjával kérkedni, ezuttal sem feledkeztek meg eme kiválóságukról. Éppen a mult számban mutattunk rá, hogy a művezetői munkában mennyit ér a felsőbb ipariskola és a kardbojt, hogy a művezetőgyakornokok ipari működése blanketta-kitöltésekben, rovatolásokban nyilvánul. Szinte jól esik olvasni ezt a memorandumot, mert látjuk, hogy nem csalódtunk a művezető urakban. Az a hiuság, az a cifrázkodás, mely náluk még a kenyérkérdésnél is előbb való, ebben a memorandumban is ott brillirozik.

A legelső kérelmük az, hogy őket az *altiszti rangsorozatból a tiszt rangsorozatba osszák be*. Tehát a rangkórság az, ami legelő jár, ami legjobban fáj a művezetői karnak. Ki is mondják nyíltan, hogy erre azért van szükségük, hogy *tekintélyük az alantasokkal szemben öregbitessék*.

Ha azokkal a bizonyos alantasokkal szemben öregbiteni akarják a tekintélyüket, ezt nem tehetik a miniszteren keresztül, ezt a jóakaratu törekvést sosem fogja siker koronázni a legbókolóbb memorandumok után sem. Ha érzik, hogy tekintélyük öregbitésre szorul a munkásokkal szemben, másképpen gondolkozzanak. A rangkórság esetleges kielégítése még igen kevés. A papiroson öregbülhet a tekintély, huzhatnak magukra aranyzsinóros uniformist, viselhetnek kardot és sarkantyut, az ipari műhelyekben a tekintélyt a szakképzettség, a tudás, a tehetség adja meg és nem a ranglétrákon való felkapaszkodás. Hogy ilyen tekintetben a művezető

urak, különösen a felsőbb ipariskolák és a kardbojtosok mennyit érnek, már arra rámutattunk.

Éppen ezért mosolyogva fogadjuk a memorandum ama kijelentését, hogy ezek az urak a hozzájuk beosztott munkásoknak *tanító-mesterük*. Igazán? A tapasztalat mást mond, mást bizonyít. Szó sincs róla, így kellene lenni, de nem így van. Ez éppen annyira nem igaz, mint ahogyan valótlan a memorandumnak az a kijelentése, hogy a művezetők olyan munkásoknak a tanító-mesterei, *akiknek havi 150—250 K keresetük van*.

Egyébként megszoktuk már azt, hogy a miniszteriumokban deputációzó, memorandumozó urak olyasmivel dicsekedjenek, ami nincs meg. A munkások denunciaciója sem új dolog. Indokolásoknál hamis példákra való hivatkozás nem először történik. Mért legyen kivétel a művezetői kar összeségének nevében tiszt rangot és tekintélyöregbitést kunyoráló felsőbb ipari nagyképűsködés és tiszt kardbojt?

Készséggel elismerjük, hogy a memorandum kérései méltányos kérések. Különösen azok, amelyek a tekintély öregbitésére vonatkoznak, mert erre a művezetői kar bizonyos százalékának régen érezt szüksége van s ha ezt az ipari műhelyekben munkájukkal, szakképzettségükkel nem tudják maguknak megszerezni, próbálják hát memorandum útján. Ha egyszer a miniszteriumban kimondják, hogy X. Y. művezető ur tekintélye tiszt rangba való sorolás folytán ezenel megöregbítették, hát akkor rendben lesz a dolog.

Zászlóbontás a déli vasutnál.

A vasuti munkások várának a déli vasutársaságnál dolgozó munkástársaink között lélekemelő lelkesültség közepette épült fel egy igen szilárd és hatalmas bástyája, amely bástya igen nagy tényezője, nagyon figyelemreméltó kiegészítő része a vasuti munkások érdekeinek megvédelmezése céljából felépített erős várnak.

Nagykanizsai munkástársaink eljárása intő példaként szolgáljon mindazoknak a vasuti munkástestvéreinknek, kik még ez ideig távol maradtak a mi igazi otthonunktól, a Vasuti Munkások Országos Szövetségétől, amely szövetségnek falain belül mindannyian egy testvérek vagyunk, és amely szövetség meg fog teremteni a vasuti munkásság részére egy jobb korszakot, amikor a vasuti munkásságnak a társzító, nehéz munka mellett nem kell még a mindennapi megélhetés óriási gondjaival is emberföltött harcot vívnia.

A Nagykanizsán élő déli vasuti munkástársaink egész helyesen megértették azt, hogy a vasuti munkásnak akár a Máv-nál, akár más társaság vasutjánál dolgozzék is, az érdeke csak egy lehet: küzdeni egy tisztességes megélhetésért.

E célunkat azonban csak úgy érhetjük el, ha mindannyian egymás oldala mellé állunk és együttes erővel végezzük a nagy munkát, amely mindannyiunknak érdekét van hivatva előmozdítani.

Szolgáljon tehát például a nagykanizsai munkástestvéreink eljárása mindazoknak a munkástársainknak, kik távol állnak a küzdő táborból, hogy bárhol él is a vasuti munkás, de ha vasuti munkásnak érzi magát, csak úgy lehet igazi jóakarója önmagának és csak úgy lehet igazi jó kollegája a többi munkástársainak, ha velük minden alkalommal együtt érez. És csak így élvezheti az igazság talajából kinőtt tiltványok édes gyümölcset önmaga és családja is.

Munkabér és munkaidő.

A san-franciskoi angol konzul nem régen jelentést tett közzé a ténykedéséről, amelyben a szakszervezetekről is megemlékezik. A nem rég elpusztult városban 60,000 szer-

vezett munkás van. Igen érdekes táblázatot találunk a jelentésben a munkabérekre és a munkaidőre vonatkozólag. A táblázat a következő:

	napi munkaidő	napi munkabér dollárokból
Mészárosok	12	2.25
Pékek	10	0.75
Kocsisok	10	3.—
Gépészek	10	3.50
Cipészek	9.5	2.50
Kazánkovácsok	9.5	3.25
Közársasági munkások	8	2.25
Művakolók	8	3.—
Ácsok	8	3.50
Elektrotechnikusok	8	3.50
Festők	8	3.50
Szedők	8	3.50
Kőművesek	8	5.—
Kárpitosok	8	6.25
Üveges munkások	8	6.50

Látható tehát, hogy a munkaidő megrövidülésével egyidejűleg nő a munkabér. Ez a statisztika is eléggé feltűníteti, hogy a legjobban fizetett munkások dolgoznak a legrovidebb ideig.

De egyéb tanúsága is van ennek a kimutatásnak. Az t. i., hogy Amerikában a szervezet ereje olyan magasra emelte a béreket, hogy pl. az üvegesek évi keresete jóval felülmúlja a Máv. hivatalnokok fizetését. Egy dollár értéke 5 korona, az üvegesek napi bére tehát 32.5 korona, ami évente majdnem 12,000 koronát tesz ki.

Az amerikai életviszonyok drágasága pedig korántsem akkora, mint mondják. Budapesten nem olcsóbb a megélhetés, mint az átlagos északamerikai városban.

Jó lesz tehát ezt a kis statisztikát felmutatni mindazoknak, akik a szervezet erejében kételkednek, vagy sokallják a munkások igényeit.

KÜLFÖLD.

Az állam mint kizsákmányoló. A «Süddeutsche Eisenbahner Zeitung» közli a következő sorokat, melyek tiszta képet nyújtanak a délnémet államvasutak kizsákmányolási rendszeréről.

A vasutigazgatóság rendszeresen kiválógatja a maga munkásait a munka piacán, meit felfogadásuk előtt mindegyiket alapos vizsgálatnak veti alá. Nem egy olyan embert találtak már a vasut orvosai szolgálatra képtelennek a vasuti szolgálatba való felvételre jelentkezésük alkalmával, akik nagyon is alkalmasak voltak a két vagy három évi katonai szolgálatra. Azután a vasut olyan munkásokat, akik túl vannak életüknek 25. évén, vagy már megházasodtak, egyáltalában nem fogad szolgálatába. Továbbá a felvétel előtt megköveteli a munkásoktól, hogy hivatalosan bizonyítsák büntetlen előéletüket. Megkövetelnek bizonyos iskolai képzettséget is, melynek értelmében az írásban és számolásban való jártasságukat egy vizsga letetésével kell igazolniuk. És ha mindezek a követelmények teljesítve vannak, csak akkor lesz a munkás a kisegítőből, minek próbaképpen alkalmazták, kinevezetté.

Ha a magánvasutak követnék az államvasut-igazgatóság példáját, akkor nemcsak a betegesek és azok, akiket fiatal korukban esztelenségük vagy gondatlanságuk miatt rövidebb szabadságvesztésre ítélték, maradnának munka nélkül, hanem a munkásság legnagyobb része ki lenne szolgáltatva a munkanélküliség nyomoruságának.

Mivel az államvasut-igazgatóság a munkások felvételénél ilyen szigorú pontossággal jár el, voltaképp azt hinné az ember, hogy a fizetés tekintetében is az első helyen áll, hiszen ezek a munkák nemcsak nehezek, hanem nagyon sok piszokkal járnak és a munkások azért sok ruhát és cipőt elnyűnek mellette. Pedig ebben a tekintetben bizony jóval a magánvasutak mögött áll.

A különböző szolgálati ágak előjárói a bérfizetés tekintetében olyan sokféle elv szerint járnak el, hogy az ember nem tudja másnak tulajdonítani, mint annak, hogy a bérfizetés tisztán az illetők kénye-kedvétől függ. Hogyha egy pontos, használható munkás béremelést kér az előjárójától, aki valamely kicsinyes okból, melynek gyakran semmi köze sincs a munkav szonyokhoz, nem valami nagyon szíveli, ilyenféle kifogásokat hallhat: «En nem a munkaképesség, hanem a szolgálati idő nagysága szerint szoktam a béreket emelni, vagy én előttem a viselkedés a fő a fizetésjavításnál, vagy ön még nagyon fiatal vagy már öreg» és többféle kifogást. Azután az is elég gyakran előfordul, hogy a szolgálati előjáró megigéri a fizetésemelést, de a műhelyi előjáró újból megfosztja a fizetésjavítástól a pontos, használható munkásokat. Erre nézve sok érdekes dolgot hozhatnánk fel. A vasuti műhelyekben még most is leírhatatlan utálatos kegyencartás van divatban, mely nemcsak a bérfizetésnél, hanem minden más tekintetben is szembeötlően és észrevehetően nyilvánul meg. Ez a rendszer oka annak, hogy a munkások előjáróikkal szemben nem viseltetnek a szükséges bizalommal, sőt nem is viseltethetnek, ami pedig a kölcsönös megbecsülésnek nélkülözhetetlen kelléke. Ha ezt a rendszert, mely mindennemű igazságos meggondolásnak fitytyet hány, némiképpen javítani akarnák, akkor, mint ahogy a hivatalnokoknál és a kinevezetteknel van, a műhelymunkásoknál is meghatározott alapbéreket, melyek elegendők legyenek a munkások és családjaik szükségleteinek kielégítésére, valamint szabályos béremelést kellene életbeléptetniök. A jelenlegi felvételi szabályzatok mellett, melyekre kezdetben annyit hivatkoztak, ez csak első ténye volna az igazságosság kiegészítő szereplésének és egy kis jóindulattal könnyen keresztül lehetne vinni. Végre is ne bánjanak minden téren a mostohagyermek módjára azokkal a munkásokkal, akik kénytelenek egész munkaerejüket az államnak rendelkezésére bocsátani és annak tökéletesen feláldozni.

Ami magukat a munkabérekre illeti, azok semmiféle arányban sem állnak az élelmiszerek árával. Jórészt nyolc, sőt tíz évvel visszamaradtak az élelmiszerek árához képest. Régebben a munkások 3—4 évnyi szolgálati idő után hasonló, sőt magasabb munkabérre tettek szert, mint manapság 7—8 évnyi szolgálati idő után. Egyes munkások fizetését, akik között alacsonyabbrendű munkabérrel bírók is vannak, 7—8 év óta egy pfenniggel sem emelték. Az akkordbéreket ismételtelen leszállították. Azért a munkásoknak még intenzívebb működést kell kifejteniök; részben erre vezethető vissza a munkások tömeges és hosszas megbetegedése, hasonlóképp a tüdővész terjedése. A vasutigazgatóságnak egyáltalában nem okozna nagyobb kiadást, ha az akkordmunkákért járó napszámot felemelné, a munkások munkaképessége azonban csak emelkednék, ha egyszer már nem vonnák meg tőlük az akkordbérek javítását. Eddigél nem ez történt, hanem éppen az ellenkezője következett be. Ha a műhely- és osztályfőnököknél az alacsony akkordbérre hivatkozik valaki, legtöbbször azt a választ kapja: «Még eddig egy munkás se kinezta halálra magát vele!» Ezek az urak, úgy látszik, ügyet se vetnek a megbetegedések magas számára és a sok üzemi balesetre.

Turbina-lokomotiv. A Heilmann-rendszerű vonatok tökéletesítéséeképp egy amerikai mérnök elektromos mozdonyt állított elő, melyen a dugattyus gőzgép helyén gőzturbina van alkalmazva. A Heilmann gépezetét villamossal hajtották, amiből származott azután maga az új gép. Külsőleg a közönséges gőzmozdonyhoz hasonlít, csak hogy hosszabb volt és nagy kerekek helyett kis kerekeken nyugodott, melyeknek tengelyeit a belül elhelyezett villamos motorok hozták forgásba. Az alapzaton közönséges

rendszerű lokomotiv-kazán nyugodott, mögötte különös burok alatt állt a gőzgép közvetlen kapcsolású dinamójával, mely akkor is működött, ha a vonat mozdulatlanul állott. Hogyha előre akartak menni, a villamos motorokból áramot vezettek a tengelyekhez. Majdnem ugyanerre az elvre találunk az új szerkezetnél is, csak hogy az új villamos lokomotiv gőzturbinával van ellátva, mely a villamos motorok számára a gőzgépet hajtja és a vonat világítását is szolgáltatja. azonban igen kevés hely szükséges neki és menetközben az alapzaton nem rázza; ebben tehát teljes a Heilmann-rendszerű dugattyus gőzgéppel dolgozó lokomotivon. Az új gépnek megvan az az előnye a kizárólag gőzzel dolgozó géppel szemben, hogy a pályatestre (a sínekre) nem gyakorol lökést és csak kevés szemet emészt el.

A villamos vasutasokhoz!

A villamos vasutak páriái a gőzvasutak rabszolgáinak testvérei. Testvérek vagyunk az elnyomatásban, a bürokratikus rendszer minden bűnének egyformán adjuk meg az árát, mindegyikünk a forgalom szolgálatában áll s az apróbb és nagyobb basák, főnökök és egyebek mindkét kategória jogainak, helyzetjavító törekvéseinek talán még az igazgatóságoknál is jobban utjában állanak. A végzett munka egyformasága s a közös anyagi helyzet egymásra utalja a villamos- és gőzvasutak alkalmazottait.

Egyedüli nagy különbség a két kategória között voltaképpen csak az, hogy a gőzvasutak: a Máv., a Ksod., az Acsev. stb. munkásai ma már az egyetlen nagy táborban egyesültek s a szervezkedés erejével nyomulnak felfelé és előre, addig a villamosvasutak munkásai és egyéb alkalmazottai még távol állanak a szervezetünktől és sötétségben kóborogva képtelenek magukon segíteni.

Hogy a szervezet hiánya mennyire káros a villamos vasutasokra nézve, annak bizonyossága a V. V. V. alkalmazottainak jelen mozgalmá is.

A Villamos Városi Vasut alkalmazottai — amint a «Magyar Vasutas» legutóbbi száma megírta — újból mozgalmat indítottak helyzetük javítására. Emlékeztetes, hogy a múlt évi mozgalom teljesen sikertelen volt. Az alkalmazottak néhány pontban összefoglalták követeléseiket, a múlt évben tartott gyűlésen Hűvös József vezérigazgató megígérte a követelések teljesítését, de azóta ebben az irányban nem történt semmi. Az igazgatóság — ez helyzeténél fogva természetes is — saját jószántából, az alkalmazottak iránt érzett jóindulatból, nem fog semmit sem megadni. Ha az alkalmazottak csupán deputációznak, nyílt leveleket írogatnak, akkor eredményre egyáltalán ne számítsanak.

Az igazgatóság számít azzal, hogy az alkalmazottak között nincsen egyetértés, együttérzés. Tudja az igazgatóság azt is, hogy az alkalmazottak nem rendelkeznek olyan eszközökkel, olyan szervezettel, amelyeknek segítségével követeléseiket erőlyesen tudnák hangoztatni. A nyílt levelekre az igazgatóság persze csak ígérettel válaszol.

Ha azonban a V. V. V. alkalmazottai együttesen, erőlyesen, eltökélt szándékkal lépnek fel, akkor követeléseikre nem lehetne olyan semmitmondó válaszokat adni. Ha a V. V. V. alkalmazottai öntudatos emberekhez méltóan szervezkednek és a szervezet erejét szegzik szembe az igazgatóság kizsákmányolási dühével, akkor eredményre is számíthatnak.

Addig, ameddig az alkalmazottak nem tartanak össze, ameddig nem látják azt, hogy nekik közös érdekük vannak, addig gyöngék lesznek ahhoz, hogy ezzel a hatalmas társasággal szembeszálljanak. De ha a társaság hatalmával szembeszáll az alkalmazottak szervezetének hatalma, akkor a mozgalom eredménynyel is fog járni.

Az alkalmazottak első kötelessége most a szervezet megalkotása. E nélkül a győzelem ki van zárva.

A villamos-vasutasok szervezetét pedig csak egy módon lehet a mai viszonyok között megalkotni: a *Vasuti Munkások Országos Szövetségének* kebelében

A mi Szövetségünk egyedül alkalmas arra, hogy a vasutasok helyzetén javítson. Ezért vonult be diadalmasan szövetségünk eszméje minden gőzvasuti vállalat munkásai és egyéb rosszul fizetett alkalmazottai közé.

A zsiromdista hivatalnok-szövetségtől éppen úgy nem várhatnak a villamosvasutasok, mint a gőzvasutasok. A mi Szövetségünk az egyedüli a vasutas-egyesületek között, amelynek keretében bármily politikai nézetű tag megfér, ha kartársainak érdekeit szíven viseli. A mi Szövetségünk nem minisztereknek, nem nagyszáju politikusoknak uszályhordozója, hanem öntudatos munkások tömörülése. *A villamos vasutasoknak saját érdekük, hogy közénk lépjenek.* Mi elvégre is fejleszthetjük szervezetünket nélkülök továbbra is, önző érdek nem szól tehát belőlünk, midőn odakiáltjuk villamos-vasuti testvéreinknek:

Tárt karokkal várunk benneteket!

A V. V. V. mozgalomban levő alkalmazottai már tesznek egy-egy bátortalan lépést a szervezkedés felé.

Az alkalmazottak folyó hó 24-én, este 12 órakor értekezletet tartottak, amelyen keserű igazságok hangzottak el. A megnyitás után néhányan fejtegették a szervezkedés lehetőségét, majd szólásra *Orsulicz János* munkástárunk jelentkezett. Értelmes beszédben fejtegette a szervezkedés szükségességét, példákat sorolt fel a külföldi villamos vasutasok szolidaritása és szervezettük révén elért eredményekről. Felszólította őket a szervezkedésre és megmagyarázza, hogy milyen káros volna, ha ők külön és a földalatti V. V. alkalmazottai is külön szervezkednének. Rámutat végre a «Vasuti Munkások Országos Szövetségé»-re, amely hívatta van úgy a gőzvasutasok, mint a villamos vasutasok alkalmazottainak érdekeit előmozdítani. Számos eredmény felsorolása után kérde az értekezleten, hogy kívánnak-e a Vasuti Munkások Országos Szövetségéhez csatlakozni. Több felszólalás után ezt a maguk részéről helyeslik és a megtartandó nagygyűlés elé utalják. A következő szónok a benyújtandó új memorandumot ismertette.

Követeléseik:

A fizetés rendezése olyanformán, hogy kalauznak minimális kezdőfizetése 72 korona; vezetőnek pedig 80 korona.

Szolgálati idő napi 10 órára szállíttassék le és minden 5-ik nap szabad legyen.

A nyugdíjügy rendezése.

Tisztességes bánásmód.

Fegyelmi bíróságok felállítása.

Évenként 8 napi szabadság adassék, az illetmények teljes élvezete mellett.

A kórházi és betegségi járulékok a családtagokra is kiterjesztessenek.

Betegség és berukkolás esetén a már most meglévő szabályokat pontosan betartsák és nem egyes protekciós lovagok kapják azt kizárólag.

Végre pedig megrendszabályozás ezen mozgalomból kifolyólag egyáltalán senkit se érjen.

Ismételjük: mindezen követeléseket a mi hatalmas szervezetünk erejével sokkal könnyebben el lehet érni, mint egy apró külön szervezettel. Szervezet nélkül kivívni őket pedig tisztára lehetetlenség. Az a villamos vasutas tehát, aki ismeri önmaga, családja és kartársai érdekét, szervezkedik a *Vasuti Munkások Országos Szövetségében.*

A betegsegítő-pénztár közgyűlése.

Egy lépéssel ismét haladtunk előre! Ez a Máv. betegsegítő-pénztár közgyűlésének tanúsága. Azon a közgyűlésen, amelyen tavaly még alig volt szavunk, az idén elsőrangú szerepet játszottak a szervezett vasuti munkások. Még nem voltunk határozott többség, de több indítványunknak elfogadása bizonyítja, hogy a legdurvább hivatalos presszió és szavazási svindlerkedés ellenére is hatalom lettünk a betegsegítő közgyűlésén is.

Hogy ezt a hatalmat a tagok érdekeinek előmozdítására használjuk, az természetes. Aminthogy természetes az is, hogy kemény küzdelem előtt állunk még, amidőn fentartjuk azt a tervünket, hogy a Máv. betegsegítőt modern szociálpolitikai intézménnyé alakítsuk át.

A közgyűlés lefolyása a következő volt: *Kiss János*, elnök az ülést 10 órakor megnyitja s kijelenti, hogy a közgyűlés határozatképes, amennyiben *243 küldött van jelen.*

A napirend első pontjához, az évi zárszámadás egyes tételeihez többen hozzászólnak. Különösen a fürdősegély miatt kértek többen felvilágosítást, hogy kik, mennyi fürdősegélyt kaptak pénzben. Több hozzájárulás után a közgyűlés kimondta, hogy *pénzbeli segélyt a jövőben egyáltalán nem ad,* kivételt csupán a betegpénztári nőtagok képeznek, kiknek sósfürdő használata szükséges. De ezt a kivételt is csak azért teszi a közgyűlés, mivel a sósfürdővel a pénztárnak megállapodása nincs.

Barok, győri kalauz kérde az igazgatóságot a felmentvény megadása előtt, hogy mit szándékozik tenni a *Bruck-Király-Lidai* fürdő helyreállítása ügyében, amire már a tavalyi közgyűlés utasítást adott, mert ott a fürdőzők valósággal megrühesedtek. Az igazgatóság válasza az volt, hogy «ők már intézkedtek». Erről azonban a fürdő vezetőség még 1906 május 26-ikáig sem tudott semmit!

Egypár rövid felszólalás után a felmentvényt megadta a közgyűlés.

Következett a napirend 2. pontja: az indítványok.

Az elnök jelenti, hogy a tavalyi közgyűlésen elfogadott azon javaslat értelmében az *önálló keresettel nem bíró családtagok részére szóló ingyenes gyógykezelés! az igazgatóság életbe léptette.*

Többek felszólalása után a közgyűlés ezen eljárást helyeselte.

Ezzel kapcsolatban az igazgatóság jelenti, hogy a Máv.-igazgatóság egészségügyi osztályában külön választják a pályaorvosokat, a betegpénztári orvosoktól. (Ezen ügyosztályhoz nevezték ki *Pallay Sándort* I-ső osztályú Máv. ellenőrré. Szerk.)

Következett az az általunk benyújtott indítvány, amely szerint a tagok 15 napnál tovább tartó betegségük alkalmával az alapbér 75 százalékát kapják táppénz gyanánt.

Little titkár jelenti, hogy beérkezett egy indítvány *Sárközi* és kilenc társától Szolnokról, akik azon esetben, ha a közgyűlés elfogadná a 75 százalék táppénz kiutalását, kérik a kinevezettek és a napibéresek különvételét. Azonban az igazgatóság ezen indítványt nem találta elfogadhatónak.

Kiss Miklós munkástárs indokolta indítványunkat hosszabb és mélyreható beszédben. Az indítvány mellett szóltak még *Halbrohr Mór*, *Seryenka* Miklós munkástársak, továbbá *Lévai Soma*, *Merkl Gyula*, *Korányi Frigyes*, *Garai Gvula* kirevezett kartársaink.

Az indítvány ellen szóltak *Haczenauer* és az alamizna-szövetségből kirendelt érdektársai. Hogy a zsiromdista-szövetség kebeléből kirendelt küldöttek milyen felfogással bírnak egy modern betegpénztárról, s egyáltalán mennyire iparkodnak pénztári tagtársaink segíteni, az kitűnt ezen indítvány tárgyalásánál. Dacára annak, hogy világosan megállapítható volt a mi részünkről a többség, ők háromszori szavazást provo-

káltak. Először kézfölemeléssel, másodszor félreállással s végül harmadszor névszerinti szavazással. Mindez azonban csak azért kellett nekik, hogy kollegáikat ezen idő alatt a közeli korcsmából összetereljék. Minden erőszakosságuk ellenére azonban kitartottak az indítvány mellett józanul gondolkodó küldött tagtársaink s az indítványt 10 szótöbbséggel elfogadta a közgyűlés.

Kértük továbbá, hogy a *temetkezési segélynél* az alapbér 40 szeresét kapják a tagok, de ezt a közgyűlés csak részben fogadta el s azt határozta, hogy a temetkezési segélyt bizonyos mértékben felemeli.

A *fürdő-jegyekre* vonatkozólag az igazgatóság elhatározta, hogy a jövő hónaptól kezdve a fürdő-utalványok az illető szolgálati főnökségek láttamozása után már érvényesek.

Kiss Miklós indítványozza, hogy az Északi főműhelyi munkás telepen egy rendelő szoba létesíttessék, hogy a családtagok ne legyenek kényszerítve az orvosi vizsgálatkor az Északi főműhelybe bejárni. Helyeslőleg tudomásul szolgál.

Indítványaink legfontosabbja az volt, amely szerint az *igazgatóságban a tagok hozzájárulásuk arányában legyenek képviselve.* Vagyis a képviselő az 1891. évi XIV. t.-cikk elve és magyarázata szerint a tagok kétharmad részben s a Máv., mint munkáltató, egyharmad részben képezze az igazgatóságot.

Ezen pontot azonban a közgyűlés *Kiss János* elnök ellenzése után *leszavazta.*

Halbrohr Mór indítványozta, hogy a kel.p.-udvaron levő orvosi rendelő szoba bővítettessék ki, amit a közgyűlés el is fogadott.

Következett a «választás». Ez azonban az ugynevezett Máv.-rendszer szerinti választás volt. A szavazatszedő-bizottságot az elnök egyszerűen kinevezte. A szavazatszedők helyüket elfoglalva szedték a szavazólapokat. Akadt olyan zsiromdista küldött is, aki *15—20 szavazólapot adott le.* A titkos szavazást úgy valósították meg, hogy a lapot össze kellett hajtani, hogy — *ne lássák, kire szavaznak, de a szavazó-lap hátára minden küldöttnek a nevét rá kellett írni.* Ez az ő felfogásuk szerint a titkos szavazás!

A küldöttek józanabb része látva ezen szégyenletes visszaélést, *otthagyták a közgyűlést*, anélkül, hogy szavazott volna.

Amint különben halljuk, egy mozgalom indult meg ezen közgyűlés érvényességének megsemmisítésére. De ez a mi véleményünk szerint eredményre vezetni nem fog azért, mert a hivatalos presszió oly nagy, hogy ennek hatása alatt a mozgalmat indítók szépségesen el fognak hallgatni.

Végül feljegyezzük még a következő apróságot:

Volt ezen a közgyűlésen egy küldött, valami *Lászlóffy* nevű uriember, aki a következő «tartalmas», «magvas» s taglejtésekkel kísért beszédet intézte a pénztár igazgatóságához:

«A mindenható Isten a mi nagyságos elnök urunkat a nagyságos titkár ural egyetemben sokáig éltesse azért, mert a mai gyűlésünket oly gyönyörűen vezetik. Különösen az Isten azért is éltesse őket, mert a vasuti munkások szociálisták s az igazgatóságot támadták. De ezt a nagyságos elnök ur a titkár ural egyetemben sikeresen visszaverte».

A böles beszédet azonban sajnálatunkra nem folytathatta, mert a gyűlésen jelen lévő öntudatos munkások harsány kacagására belezavarodott a mondókájába, leült és magában motyogott. Nem lehetetlen, hogy ezt a kis versikét szavalta:

En, pubika ide állok,
Bácsikáknak gratulálók,
Hogy az isten éltesse,
A pubikát szeresse stb., stb.

A betegpénztár igazgatóságába a hivatalos listák jelöltjeit «választották» be a «titkos» szavazással megelégedett kinevezettek.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményei.

A Szövetség munkája.

Csak a méhek zsiibongása hasonlítható ahhoz a nagy elevenséghez és mozgékony-sághoz, amely most a vasuti munkások körében tapasztalható. Különösen régebbi szervezeteinkben lázas a munka, aminek az a magyarázata, hogy ott van a legtöbb ambíció minden tekintetben. Erőtől és tettvágytól duzzad a lelkes szervezett vasutas-tábor, s ifjabb szervezetünket is sarkalja a nemes törekvés, hogy kivegyék részüket Szövetségünk kiépítésének nagy munkájából. Sokan már felépítve szeretnék látni várunkat, amelyhez a köveket oly buzgón hordták.

Megdobban minden öntudatos vasutas szíve, ha arra gondol, hogy a mi Szövetségünk két évi nehéz, elszánt, kitartó és fáradtságos küzdelem után létesült. Ez volt az első vágyunk, ez volt a célunk, ez volt az imádságunk.

És a kétéves küzdelem hősei, amit tettek, mindazt névtelenül tették s anélkül, hogy a velük szemben álló hatalomnak és a rejtekből reájuk törő támadásokkal szemben egyébre támaszkodhattak volna, mint céljuk becsületességére és küzdelmük igazságában rejlt erőre. Az igazság egyetlen fegyverével kezünkben állottunk és küzdöttünk a leki-csinylés, az üldözések, megrendszabályozások, elbocsájtások veszedelmével. A gyáva-ság és alatomosság ezernyi eszközével akarták letörni a szervezkedésünk erejét.

És ime! Nem vettek erőt rajta a pokol kapui sem. A most végbemenő vidéki csoport alakulások tanusítják, hogy munkástársaink minden fufang és erőszak ellenében kérések nélkül, de büszkén, bátran, az igazságnak és nagy célunknak megfelelően apostolokként működtek, lelkesedést öntöttek a szívekbe, bátorították a csüggedőket, nevelték az öntudatlanokat.

Ha visszatekintünk a küzdelemre, s ha gondolataink megállanak a küzdelem bármely fázisánál, kalapot kell emelnünk bizalmi-férfiaink ma már nagy számot képviselő testülete előtt. Bizalmiférfiaink, akik a szervezkedés megindulásának első percétől nem csak vezették a szervezett vasutasok táborát, hanem irányították is, most is kivesszük derekasan részüket a munkából. Bizalmi-férfiaink bontották ki a küzdelem zászlaját, bizalmi-férfiaink öntötték a vasutasok ezreibe a lelkesedést, erőt és tartották fenn a bizalmat és reményt a küzdelem iránt. Küzdöttek, hogy küzdhessenek.

Ahol csak a Szövetségünk megalakul, százával jönnek a vasuti munkások zászlónk alá, sok helyen még ott is, ahol hírét se hallották a szervezkedésnek.

Folyik a nagy és magasztos munka az egész vonalon, még pedig fényes sikerrel. Csak két példát említenek fel. *Szabadkai munkástestvéreink eddig még hírét is alig hallották a szervezkedésnek és az első gyűlés után kivétel nélkül csatlakoztak Szövetségünkhöz.* Másik példa a *petrozsényi munkástársaink* alakuló gyűlése. Ők szintén majdnem *kivétel nélkül csatlakoztak* mozgalmunkhoz. *Piski-i munkástársaink* fáradhatatlan munká-

jának eredménye, Szövetségünknek ez az új erőssége.

A Déli vasuti munkástársaink is kivesszük részüket a Szövetség munkájából. E hó 24-én legnagyobb lelkesedéssel csatlakoztak nagykanizsai testvéreink mozgalmunkhoz. A fiatal szervezeteinkben Nagyváradon, Brassóban, Sátoraljauhelyen és Aradon is volt gyűlés és pedig a legvérmesebb reményeket is felülmuló eredménnyel. Szövetségünkhöz csatlakoztak mind a négy helyen olyan munkások is, akik eddig semmibe se vették Szövetségünk jelentőségét, sőt kinevezett kartársaink sem maradtak részvétlenek. Előljárnak jó példával vonatkozó lakatos kartársaink, kiknek érdekeiért a Szövetségünknek szintén dolgoznia kell. Fényes alakuló gyűlésünk volt Szolnokon, szervezetünk ezen büszke várában, ahol *1100-an léptek be* a Szövetségbe. Minden tulzás nélkül igazán megható szolnoki testvéreink vetélkedése a Szövetség iránt való köteleességtudásban. Kaposváron is hatalmas lendületet nyert a Szövetség fejlődése. Az alakuló gyűlés ékes bizonyossága a kaposvári munkástársaink példás és követendő összetartásának. Szombathelyen a pályafentartási munkástestvéreink járnak elől a munkában, de a legnagyobb remény van reá, hogy egynéhány kapaszkodó strébermüvezető és mérnök rágalmainak ellenére is, a szombathelyi műhelybeli munkástestvéreink is kivétel nélkül csatlakozni fognak Szövetségünkhöz. A munkásoknak az a része, amely bátran és lelkesen csatlakozott független Szövetségünkhöz, fog gondoskodni arról, hogy a szombathelyi műhelymunkások azon része is, amely ma még nem akar látni, tanuljon meg tisztán látni. Ahol így folyik a munka az egész országban, ahol a lelkesedés és áldozatkészség ily foku megnyilvánulása tapasztalható, ott a Szövetség a vasuti munkások érdekében csak eredményes munkát folytathat.

Le a kalappal, lelkes vidéki munkástársaink becsületes és önzetlen munkája előtt!

Az alakuló gyűléseinkről tudósításaink a következők:

Pécs.

A múlt vasárnap tartották meg a szövetség pécsi helyi csoportjának alakuló gyűlését. Aki csak szabad volt, műhelyi, pályafentartási, szertári és raktári munkás mindannyi megjelent.

A gyűlést Szeicz Lajos munkástársunk nyitotta meg, a gyűlés vezetésére korelnöknek Lunyá-csek József, korjegyzőnek pedig Csorba György munkástársakat ajánlja, amit a gyűlés egyhangulag elfogadott.

Szeicz Lajos munkástárs figyelemmel hallgatott lelkes beszédében előterjeszti az előkészítő bizottság jelentését, egyben fejtegeti a szövetség megalakításának fontosságát. Rámutat továbbá, különösen a raktár, fűtőház és műhelyi munkások szomorú helyzetére, amely különösen szükségessé teszi a szervezkedést. Felelőit továbbá szervezkedésünk eddigi eredményeit s felteszi a kérdést, hogy kívánja-e a gyűlés a Vasuti Munkások Országos Szövetsége helyi csoportjának megalakítását, amit a gyűlés általános éljenzéssel és helyesléssel határozatilag kimondott.

Következő szónok Bodonyi Ignácz raktári munkás egyszerű, de szép szavakban kéri a szövetséget, hogy a raktári munkások sanyaru helyzetén segítsen, mert még ma azon helyzetben sincsenek, hogy a szövetség üléseire elmehessenek.

Rádi Ede kijelenti, hogy az előkészítő bizottságnak nemcsak a felmentvényt adja meg, hanem teljes elismerését fejezi ki a bizottságnak önzetlen fáradságáért, amit a gyűlés egyhangú lelkesedéssel magáévá tett.

A szavazatszedő bizottságba beválasztották az

elnök javaslatára Schwartz Károly, Lorenz Károly és Bruszt Lajos munkástársakat, akik a szavazás megtörténte után kihirdették a következő eredményt: Elnökök Szeicz Lajos és Vörös István, titkár Bodó István, pénztárnok Rozner Félix, ellenőrök Matiovics István és Vogt István, könyvtárnokok Egri Elek és Tóth József, választmányi tagok Irgang Mátyás, Böchner Menyhért, Becker György, Weizenburger Ede, Dobszai István, Konrad Gyula, Lipokatis András, Csorba György, Bruszt Lajos, póttagok Gaál József, Reidlbach Sebestyén, Prasznik János, Bogyó Károly, Egyed László és Csáder Nándor.

Megválasztották még bizalmiférfiakul a pécsi pályafentartási munkások részéről Sente; a szentlőrinci pf. részéről Garai István, az üzögi fűtőház részéről Engel József és Gardai József.

Vörös István megköszöni megválasztását és igéri, hogy ha eddig megtették a köteleességüket, ezután ketszeresen fogják megtenni, de kéri munkástársait is, hogy a vezetőség működését mindenben támogassák.

Ezután Garai Ármin munkástárs, a központ kiküldötte, lelkes szavakban mutat rá a szövetség feladataira. Sűrű helyesléssel többször félbeszakított beszédében bizonyítja be, hogy mily sok baja van a vasuti munkáságnak, ezek közt különösen a raktári és pályafentartási munkásoknak. Másfél óras beszédét munkástársaink általános figyelemmel hallgatták.

Végül az elnök köszönetet mondott a megjelenteknek és a gyűlést bezárta.

Debrecen.

Debreceni munkástársaink, mint minden alkalommal, most is megmutatták, hogy lelkes katonái a vasuti munkások orsz. szövetségének.

Az előkészítő bizottság nevében Palaics Gyula üdvözli a megjelenteket és a gyűlés vezetésére elnöknek Horváth Antalt, jegyzőnek pedig Dudas Bertalant ajánlja, amit a gyűlés egyhangulag elfogadott.

Horváth munkástársunk megköszöni a bizalmat és felhívja Csomor Gyula munkástársat, hogy tegye meg az előkészítő bizottság jelentését.

Csomor Gyula lelkes szavakban fejtegeti a vasuti munkások szervezkedésének eddigi eredményeit és ékes szavak kíséretében kötötte a megjelentek lelkére a megalakítandó szövetség pártolását.

Utána Bencze István szólal még fel és kimutatja mindazon eredményeket, amelyek a szervezkedés akadályt nem ismerő hatalmának köszönhetőek.

Ezután következett Schneider András munkástársunk, aki a központ üdvözlését adja át debreceni munkástársainknak. Részletesen beszámol a szervezkedés két évi multjáról. Ezután vázolja a vasuti munkások helyzetét, amely mindenütt egyformán szomorú. Reámutat a szövetség fontosságára és magyarázza az alapszabályok fontosságát. Beszédét az egybegyűltek nagy lelkesedéssel és helyesléssel fogadták.

Schneider munkástársunk beszéde után a vezetőség választására kiküldött bizottság nevében Horváth Ferenc munkástársunk hirdette ki az eredményt. Elnök Csomor Gyula, pénztárnok Langer Ferenc, jegyző Gortva Ferenc, ellenőrök Böör István, Markovics Hermann és Nagy József. Bizalmi férfiak: Benedikti József, Szabó István, Szolárszki Bálint, Novák Ferenc, Dienes József, Dezsi Gábor.

A választás eredményének kihirdetése után Csomor Gyula, a helyi csoport ujonnan megválasztott elnöke megköszönvén a vezetőség nevében a megválasztást, igéri, hogy köteleességüket mindenkoron a vasuti munkások érdekében megfelelően becsületesen és hűen fogják végezni.

Bencze István a létesítendő konzumra vonatkozó indítványát terjeszti elő, amelyhez Palaics munkástársunk is pártolólág felszólal. A debreceni áru ellenőrzésére a gyűlés egy öt tagu bizottságot választott.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést lelkes hangulat mellett bezárja.

Szombathely.

A szombathelyi csoport vasárnap alakult meg sikerültnek nevezhető eredménnyel. Mintegy 300 derék munkástársunk jött el, hogy tanulságot tegyen

arról, hogy hiába mindenféle zsiromdista terrorizmus, hiába minden rágalmasz, a szombathelyi vasuti munkások is félelem nélkül csatlakoznak az egyedüli független szövetséghez, a Munkásszövetséghez.

Modli János munkástárs üdvözlö az egybegyűlteket s elnöknek Beznicza Józsefet, jegyzőnek pedig Schott Antal munkástársakat ajánlotta, amit a gyűlés egyhangulag el is fogadott.

Beznicza munkástárs megköszöni a bizalmat, egyben jelenti, hogy a következő távirat érkezett:

«Veletek vagyunk, veletek érzünk. Éljen a Vasuti Munkások Országos Szövetsége!»
Sátoraljai helyi alakuló gyűlés.

Fabos Vendel munkástársunk számolt be ezután az előkészítő bizottság működéséről s rámutat arra, hogy az ország összes Máv.-műhelyeiben talán sehol sem kellett annyi gunyt és rágalmasz elszenvedni, mint Szombathelyen. Azonban ez el nem riasztott bennünket az igazi utról, amiről bizonyosságot tesz a mai alakuló gyűlés.

Következett Garai Ármín munkástársunk, a központ kiküldöttje. Másfél órás beszédében adatokkal bizonyítja be a szervezkedés fontosságát. Rátér a vasuti munkások helyzetére és bebizonyítja, hogy a legszegényebb kisiparosnál dolgozó munkásnak sincs olyan rossz helyzete, mint a Máv.-nál és a déli vasúttársaságnál. Beszédét, mely mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét, azzal végzi, «hogy nem lesz addig nyugalom, míg a 9 órai munkaidőt ki nem viktuk és az akkordmunkát el nem töröltük.»

Következett a vezetőség megválasztása. A következő munkástársakat választották meg egyhangulag: Mendl János elnök, Modli János másodelnök, Fabos Vendel jegyző, Molnár János másodjegyző, Fehér János pénztárnok, Modli József másodpénztárnok, Horváth István ellenőr, Péntek András másodellenőr. Vezetőségi tagok Schott Antal, Urvald György, Farkas József, Fimovics Ferenc, Szalay József, David József, Blumsteiner Ferenc; pótagok Porth József, Nagy László, Lajkó János, Németh István, Molnár György és Kummer Pál.

Modli János elnök megköszöni a munkástársak bizalmát és lelkes hangulat és éljenzés mellett beárja a gyűlést.

Szolnok.

Szolnoki munkástársaink, akik mindig elől jártak jó példával, ismét imponánsan bizonyították be, hogy a szervezetség dolgában első helyen állnak a vasuti munkások mozgalmában. A gyűlés megnyitása előtt már egy órával csak úgy feketélt a piactér a vasutasoktól, akik az alakuló gyűlés színhelyére, a megyeházára siettek.

A «Millenium» dalárda nyitotta meg a gyűlést szép és összhangzatos énekével, aminek elhangozta után Kiss Lajos munkástársunk ismertette az összejövetel célját, elnöknek ajánlván Csomor Ferencet, jegyző Haralyi-Fejér Ferenc, jegyzőkönyvhitelítőnek Máthé László és Burján László munkástársakat.

Csomor Ferenc elnök megköszönné a bizalmat, felhívja Rottmüller Adolf munkástársat az előkészítő-bizottság jelentésének megtételére.

Rottmüller Adolf munkástárs szép és lelkes szavakban méltatja az előkészítő-bizottság feladatait és kéri egyben a felmentvényt, amit a gyűlés jegyzőkönyvi köszönettel meg is adott.

Kiss Miklós, a központi vezetőség elnöke, ecseteli a Szövetség fontosságát és kéri a szolnoki testvéreinket, hogy fáradságot soha ne ismerjenek, mikor a Szövetség nemes ügyéről van szó.

Csomor Ferenc felolvassa a derék miskolci munkástestvérek távirati üdvözlését: «Üdvözlünk megalakulástok alkalmával. A miskolci Máv. munkástestvérek».

Thom Ede miskolci munkástársunk szép és magvas beszédben átadja a miskolciak üdvözlését és egyben kijelenti, hogy Miskolcon is hosszú idő után megértették, hogy hol a vasuti munkásnak a helye. Igéri a miskolciak nevében, amit netán elmulasztottak a múltban, azt kétszeres erővel helyre fogják hozni a jövőben. (Általános, zajos éljenzés.)

Dr. Kadosa Marcell, Szövetségünk tiszteletbeli tagja, szólalt fel ezután, vázolván, hogy a munkás mennyi szépet, jót és hasznosat alkot, mégis annyira lenéznek és kiszorítják a társadalomból.

Azután a következőképp folytatja: A napokban jelen voltam a vas- és fémipari kiállításon, ahol láttam államtitkárt, láttam sok csillogó érdemjeli frakkos urat, csak azt nem láttam, aki a kiállítást létrehozta, aki a kiállított tárgyakon véres verejtékekkel dolgozott: munkást. Ezért kell tömöríteni a munkásoknak, hogy a munka korszakában megbecsüljék a munkást, minden haladás megteremtőjét és alkotóját.

Dr. Kadosa szép beszéde után Pfeiffer Sándor, Szövetségünk másik tiszteletbeli tagja szólalt fel. Pfeiffer munkástárs az ő szokott elmésségével vázolva a vasuti munkások mozgalmát és bebizonyítja ténybeli adatokkal, hogy sok minden tekintetben megváltozott a helyzet, amióta a vasuti munkások szervezkednek. Éles kritikával párhuzamot von a zsiromdisták és a független vasutas munkásszövetség között, bebizonyítja, hogy a zsiromdisták a munkást csak szülőhordozónak akarják kihasználni. Beszédében kimutatja azon program-pontokat, amelyet a vasuti munkásoknak meg kell valósítaniok és amelyeket csak a szolidaritás ápolásával lehet elérni. Pfeiffer munkástársunk beszédét megszünni nem akaró éljenzéssel zárták be derék szolnoki harcosaink.

Csomor Ferenc elnök a szavazás előtti bizottságba következő munkástársakat ajánlja: Nádas Kálmánt, Zsarnóczai Istvánt, Kubik Dezsőt, Rosenback Sándort és Karkocz Imrét.

A szavazás megtörténte után Nádas munkás hirdette ki a következő eredményt:

Megválasztották elnöknek Kiss Lajost, jegyző Csomor Ferenc, pénztárnok Horváth Ferenc, ellenőrök Pék József és Abel János. Vezetőségi tagokul Józsa János, Puschauer József, Köblös Sándor, Stift Ágoston, Virág János, Molnár László, Rottmüller Adolf, Ondreicsik János, Oroszi János és Visnyei János.

Csomor Ferenc méltatja a szövetség vezetőségének nagy feladatait és felhívja munkástársainkat, hogy bizalommal és szeretettel támogassák feladatuk teljesítésében az új vezetőséget.

Kiss Lajos elnök: Elfogadják az elnöki széket és igéri, hogy mint eddig, ezután is épp oly lelkes munkát fog kifejtteni a vasuti munkások érdekében.

Máthé László kéri a megválasztott választmányt, törekedjenek oda, hogy a munkások érdekeit megvédjék. A vasuti munkások igaz küzdelmükben mindig támogatni fogják vezetőiket.

Simon Ferenc indítványozza, hogy Farkas Izor munkástársunknak következő sürgöny küldessék: «A szolnoki csoport alakuló közgyűlése hálás köszönettel üdvözlését küldi a szövetség lelkes előharcosának.»

A gyűlés bezárta előtt következő sürgöny érkezett: «Értekeztünk, szervezkedtünk, alakulunk, valamennyien kezét fogunk, kérünk s ha kell, követelünk. Ujhelyiek.» A gyűlés azon reményben oszlott szét, hogy a szolnoki vasuti munkások helyi csoportja, egyike lesz a legerősebb szervezeteknek.

Arad.

Az aradi vasuti munkástestvéreink május hó 27-én tartották meg a vasuti munkások országos szövetsége aradi helyi csoportjának alakuló gyűlését. Az arad-csanádi egyesült vasutnál dolgozó munkástestvéreinkkel együtt, több mint négyszázan jelentek meg. Az aradi városháza kis terme, hol a gyűlést tartották, zsufolásig megtelt. A gyűlés vezetésére Mohai István munkástársunkat választották elnöknek és Zborovszky Ottót jegyzőnek.

Az aradi szervező bizottság nevében Csizmadia Sándor számolt be a bizottság eddigi működéséről és kérte a bizottság felmentését, ami egyhangulag megadott.

Pászty Károly, mint központi kiküldött, ismertette a szövetség célját és kérte a munkástársakat, hogy amennyiben a meggyőződésük diktálja, csatlakozzanak szövetségünkhöz.

Ezután az elnök felteszi a kérdést, hogy óhajtják-e a munkástársak az aradi helyi csoport megalakítását mire a jelen voltak egyhangú igennel válaszoltak.

Ezekután a választást ejtették meg a következő sorrendben: Elnök Mohai István, jegyző Zborovszky Ottó, pénztárnok Jászay Sámuel, ellenőrök Siket Antal és Rónai József. Bizalmiférfiak: Csizmadia Sándor, Barna János, Tompa Antal, Makra Sándor, Zöldi János,

Kiss Albert, Dán Tamás, Schleich János, Hón Fülöp, Záky József.

A napirend utolsó pontjához, az Acsev. munkásainak csatlakozásához, Pászty Károly szólalt fel. Beszédében felszólította a jelenlévő Acsev. munkástársakat, hogy tekintettel arra, hogy minden vasuti munkásnak, dolgozzon bár a Máv.-nál, vagy bármely magántársasági vasutnál, érdeke csak egy lehet: küzdeni egy tisztességes megélhetésért, — csatlakozzanak ök is mindannyian a Vasuti Munkások Országos Szövetségéhez. Erre a jelenlévők egyhangulag kimondták a csatlakozást.

Szabadka.

A Szövetség szervezésének riadója elhangzik már oda is, ahol eddig semmit sem tudtak a vasuti munkások céltudatos mozgalmáról. Szabadka Máv. munkásai is megértették, hogy ha azt akarják, hogy helyzetük javuljon, akkor szervezkedniök kell. E célból jöttek össze szabadkai munkástestvéreink, hogy a szervezkedés nagy munkáját megkezdhessek s a szövetség helyi csoportját megalakíthassák.

A gyűlést az egybehívók nevében Butor Lajos munkástársunk nyitotta meg, egyben felkéri Ujvári Henrik munkástársunkat, hogy a vasuti munkások szövetségének célját adja elő.

Ujvári Henrik munkástárs üdvözlö a szabadkai munkástársakat a központ nevében. Eljöttünk, ugymond, hogy a szabadkai munkástársainkat is megkérdezzük, hogy van-e okuk panaszkodni, és ha van, szándékoznak-e, mint mindenütt az országban többi munkástársaink, e helyzet megváltoztatására szervezkedni. Megmagyarázza a munkás- és nem munkás szövetség közötti különbséget és ajánlja a gyűlés vezetésére Butor Lajos munkástársat, jegyzőnek pedig Korom Ferenc munkástársat, akiket meg is választottak.

Butor Lajos munkástárs megköszöni a bizalmat és felkéri Schneider András munkástársat, hogy ismertesse a Szövetség célját.

Schneider András mindennek előtt felolvassa a Sátoralja-Ujhelyről érkezett üdvözlő táviratot, amit a gyűlés lelkes éljenzéssel fogadott. Schneider munkástársunk felszólítja a gyűlést, hogy most válasszának: akinek tetszik jelen sorsa, maradjon az szervezetlen, aki pedig azt akarja, hogy ezután másként legyen, testvériesen szervezkedve, lépjen a szövetségbe.

Felolvassa az alapszabályokat, magyarázza az egyes pontokat és kifejti, hogy a vasuti munkások csak egy uton érhetik el a céljukat: a szervezkedés útján. Felszólítja a gyűlést, hogy kívánnak-e belépni a munkás-szövetségbe? Erre a gyűlés kitörő lelkesedéssel egyhangulag «belépünk» szóval felelt.

Pukecz Károly munkástárs kéri azonban, hogy a mostani gyűlés csak előértekezlet legyen, az alakulás jövőre halasztassék.

Schneider munkástársunk megjegyzi, hogy miután előértekezlet már e hó 26-án volt és miután most a szabadkai munkások nagy többsége jelen van, tehát a gyűlés illetékes arra, hogy döntsön. Miután a gyűlés úgy határozott, hogy a Szövetség megalakítandó, az előértekezlet jelölés: alapján egyenként szavazás alá bocsájtotta.

A gyűlés a következőket választotta meg: elnök Butor Lajos, jegyző Korom Ferenc, pénztárnok Torma János, ellenőrök Kiss Nándor és Dénes Antal. Vezetőségi tagok: Takács Ferenc, Gellért József, Wagner Pál, Kalmár Ádám, Lázár Ferenc, Tóth Lukács, Nagy András, Horváth István, Lehocz János és Narancsek József.

A választás után Schneider munkástársunk indítványára a következő határozati javaslatot fogadták el:

Határozati javaslat.

Kimondja a szabadkai Máv. munkások által 1906 május hó 27-én a Polgári szálló kertjében megtartott nyilvános gyűlésen, hogy a munkások viszonyainak és érdekeinek megfelelő célok elérésére csakis a munkások szövetségét tartja alkalmasnak és ezért a Turtsányi-féle, illetve általa vezetett Szövetségből kilép és a munkások szövetségéhez csatlakozik, amelynek a csoportját meg is alakítja és a befizetési díjat, amit előre fizettek, vissza követelik.

Többek hozzászólása után a szabadkai munkások erős fogadást tesznek, hogy hű tagjai lesznek a Vasuti munkások országos szövetségének.

A gyűlés lelkes hangulat között ment szét és

erős reményünk van arra, hogy a szabadkai csoportunk erős vára lesz a vasuti munkások szervezkedésének.

Petrozsény.

Az ország legelrejtettebb zugában, Petrozsényban is terjed a világhosszág. Itt is megalakult a vasuti munkások helyi csoportja és munkástársaink a legnagyobb lelkesedéssel csatlakoztak az öntudatos vasutasok Szövetségének a táborához.

A gyűlést Piskiről Matiz József munkástestvérünk nyitotta meg és lelkes beszédben fejtegette a Szövetség hasznát és annak jelentőségét a vasuti munkások érdekeire. Ékes bizonyítékkal mutatja ki, hogy ott, ahol a munkások szervezkedtek, a helyzetük is javult.

A vezetőség megválasztása után ismételtén Matiz József munkástársunk szólalt fel és üdvözölte a vezetőséget és különösen a kinevezett kartársakat, akik szintén szép számmal léptek a Szövetségünkbe.

Utána Fellner Béla munkástársunk, a központ küldötte szólalt fel és fejtegette a Szövetség célját és hasznát, felszólítja a munkás- és kartársakat a Szövetségbe való belépésre, szoros összetartásra kérve őket; mert szegény volna, ha a petrozsényi vasutasok nem akarnának együtt haladni az öntudatos vasutasok nagy táborával. Megemlékezik Fellner munkástárs a szervezetünk eddig elért eredményéről és végül felolvasta és megmagyarázta a szövetség alapszabályait.

Elismerés és hála illeti meg azon munkástársakat, kik a petrozsényi csoport megalakításán fáradtak és áldoztak a szebb jövő érdekében.

A gyűlés azon szép reményben oszlott széjjel, hogy a petrozsényi munkástársaink is lelkesen fognak dolgozni és fáradozni a Szövetségünk érdekében.

Nagyvárad.

A fiatalabb szervezeteink közül nagyváradai munkástársaink is kiveszik részüket dicséretesen a Szövetség nagy munkájából. Ahol annyi a lelkesedés és áldozatkészség, mint Nagyváradon, ott a Szövetség csak áldásos munkát végezhet.

Az alakuló gyűlést a központ nevében Kömüves István üdvözölte és elnöknek ajánlja Stern Lajos, jegyzőnek pedig Tánay Hugó munkástársakat, amit a gyűlés egyhangulag elfogadott.

Stern munkástárs megköszönvén a bizalmat, átadja a szót Kömüves István munkástársnak, aki lendületes beszédben ismertetvén a Szövetség célját és hasznát, reá mutat a vasuti munkások sérelmeire, melyeket csakis erős és céltudatos szervezkedés által tudunk orvosolni.

A tetszéssel fogadott beszéd után Braun Ignác munkástárs felolvasta az alapszabályokat, melyet a szükséges magyarázattal kísért.

Elnök munkástárs felteszi a kérdést, hogy a jelenlevők kívánnak-e csatlakozni a Vasuti munkások szövetségéhez, mire a gyűlés egyhangulag kimondta a csatlakozást.

A vezetőségbe a következő munkástársakat választották be: elnök Stern Lajos, titkár Braun Ignác, pénztárnok Kóhalmi Mihály, ellenőrök Fodor Márton és Patay Béla munkástársak. Vezetőségi tagok: Tánay Hugó, Radó Mihály, Erdős József, Karsai László, Kántor István, Lázár Ferenc, Szabó Imre, Fodor László, Péntzes Ferenc és Nagy Mihály munkástársak.

Braun Ignác elnök, munkástársunk a megválasztott vezetőség nevében köszöni a megtisztelő bizalmat és igéri, hogy minden tudásukkal és akaratukkal oda fognak hatni, hogy ezt a bizalmat ki is érdemeljék.

Kolumbán Miklós munkástársunk üdvözölte még a nagyváradai fardhatatlan harcosainkat, beszédben fejtegeti Szövetségünk nemes céljait, párhuzamot von a vasuti munkások független Szövetsége és a Turtsányi-féle uri szövetség között.

Végül felhívja a jelenlevőket, hogy a vezetőséget a nehéz munkájukban minden tehetségükkel támogassák. Szabó Imre és Szögyényi munkástársak szép és lelkes felszólalása után az elnök munkástárs az alakuló gyűlést bezárta.

A nagyváradai munkástársaink buzgalma méltán büszkévé lehetünk.

Hatvan.

A hatvani munkástársaink, mint most is, hogy a Szövetség az egész országban megalakul, elsők voltak, akik részüket kivették a munkából. Dacára a hatvani zsidóterrozmusnak, munkástársaink

szép számmal jelentek meg. Az aszódi, lőrinci és apc-zagyva-szántói állomási és pályafentartási munkások is megjelentek, dacára az egyedüli munkaszünetes napnak, hogy derék harcosai legyenek Szövetségünknek.

A gyűlést Helfrik Péter munkástársunk nyitotta meg és elnöknek ajánlja Fehér József, jegyzőnek pedig Nagy Lajos és Varga János munkástársakat.

Fehér József elnök munkástárs megköszöni a bizalmat, egyben kéri a helyi előkészítő-bizottságnak a felmentvényt megadni, amit a gyűlés köszönet nyilvánítással mellett meg is adott.

Következett Ujvári Henrik munkástárs, a központ kiküldöttje, beszédben ecseteli, hogy a mai alakuló gyűlés a szervezkedés diadalutja, amely csak győzelemmel érhet véget. Fejtegeti a szervezkedésünk multját és reá mutat annak eredményeire, továbbá kijelenti, hogy éppen ezen tanulságokból okulva, most, hogy a Szövetségünk megalakult, annak programjairól még erősebben kell a küzdelemben kitartanunk.

Ujvári munkástársunk nagyhatású beszéde után az elnök munkástárs a szavazatszedő-bizottságba Városy Jenő, Povleczy István és Matyas Ferenc munkástársakat ajánlja, akiket a gyűlés el is fogadott.

A szavazás megtörténte után Fehér munkástársunk hirdette ki a választás eredményét. Elnök Helfrik Péter, jegyző Varga János, pénztárnok Eördög János, ellenőrök Zsákay András és Bruckner György. Vezetőségi tagok lettek: Papp András, Kasza István, Lovász Illés, Lőrincz Gusztáv, Fehér György, Úsztöke András, Kréz János, Szilágy Sándor.

Helfrich Péter munkástárs megköszöni a bizalmat és igéri, hogy amint a multban küzdött a vasuti munkások érdekeiért, épp úgy fog harcolni a jövőben. Egyben a következő indítványokat terjeszti a gyűlés elé:

A beiratási díj két egyenlő részletben fizethető, a helyi csoport helyiségének a helyben levő Baráthy-féle házat ajánlja, a vezetőség minden csütörtökön este 7—8-ig tarson értekezletet a panaszok elintézése végett. A helyi csoport minden hó 1-ső vasárnapján gyűlésezzenek a befizetés és a tagfelvétel céljából. A gyűlés mind a négy indítványt egyhangulag elfogadta.

Geiger Sándor raktári munkás, a központ kiküldöttje szép szavakban ecseteli a vasuti munkások szomorú helyzetét, amelyen csak egy módon lehet segíteni, a szervezkedéssel. Geiger munkástársunk hatásos beszéde, különösen a raktári munkásokra volt nagy hatással, akiknek nagyon szomorú a helyzeteük Hatvanban.

Kern Vendel kinevezett fűtő kartársunk saját és 30 munkástársa nevében kijelenti, hogy belép a szövetségbe, mert meg vannak győződve, hogy a munkásszövetség harcol minden mellék tekintet nélkül az összvasutasok érdekeiért. A gyűlés lelkes és hosszas ovációban részesítette Kern Vendel derék munkástársunkat.

Varga János munkástárs intéz azután nagyhatású beszédet az egybegyűttekhez. Statisztikai adatokkal bizonyítja be, hogy azon rengeteg összegből, az állam legjövendelműbb vállalata milyen keveset áldoz a munkások jólétének előmozdítására. Mindvégig figyelemmel hallgatott beszédét következő szavakkal végzi:

— Ha a munkánkat kellő siker koronázza, úgy a Szövetség áldásos munkájának rövid idő leteltével nem úgy szólok hozzátok munkástársak, a munkára fel, hanem pihenjete nehéz és fáradalmas munkátok után.

Langa János indítványt nyújt be a pünkösdi napján tartandó majálisra nézve, amit a gyűlés elfogadott.

Bertók János és Ujvári Henrik beszéltek még végül, lelkes felhívást intézve az egybegyűttekhez, sok sikert kívánva a hatvani csoportnak.

A hatvani munkástársaink agilis munkájának már is van látható eredménye, úgy hogy a hatvani csoport egyike lesz Szövetségünk büszkségeinek.

Sátoraljaujhely.

Számtalanszor megirtuk már, hogy a szervezkedés erejében milyen nagy igazság rejlik. Legékebb bizonyítéka ennek sátoraljaujhelyi munkástársaink szervezkedése, akik alig egy pár hónapja

kezdték szervezkedni és ma már egyike a leglelkebb harcosainak a vasuti munkások érdekeinek, úgy hogy bátran állíthatjuk oda őket követendő példának.

A gyűlést Hradil Ágoston, a helyi előkészítő bizottság elnöke nyitja meg és konstatálja, hogy helybeli minden szolgálati ág képviselve van, azonkívül jelen vannak miskolci munkástestvéreink két küldöttel, a munkácsiak pedig egy küldöttel. A gyűlés vezetésére ajánlja elnöknek Kovács Géza, jegyzőnek pedig Kovács Lajos munkástársakat, kiket a gyűlés egyhangulag meg is választott.

Kovács Géza elnök megköszöni a bizalmat és egyben indítványozza, hogy az alakuló gyűlés a szintén mai napon alakuló brassói, nagyváradai, szabadkai és szombathelyi gyűléseket táviratilag üdvözölje.

Zsidai Ferenc munkástárs, az előkészítő bizottság jegyzője teszi meg ezután jelentését a bizottság működéséről. Ismerteti, hogy február hó 6-ika óta mit végzett a bizottság és mennyi nehézségekkel kellett a kezdet elején megküzdeni, azonban ma már a kitartó küzdelemnek az az eredménye, hogy az ujhelyi vasuti munkások, egy pár jelentéktelen bujkáló alak kivételével, a szervezett vasutasok táborában vannak. Megköszöni az eddigi bizalmat és lelkes éljenzés között bevégzi jelentését.

Székelgy Győző (Miskolc). Az ottani bizottság nevében üdvözli az ujhelyi munkástársakat alakuló gyűlésükön. Legyenek — ugymond — lelkesen és buzgón harcoló katonák továbbra is azon zászló alatt, melyet nálunk is kitűztek, és ha mi eddig elmulasztottuk, hogy katonái legyünk az öntudatos vasutastábornak, igyekezni fogunk helyreállítani amit elmulasztottunk. (Hosszas, lelkes éljenzés!)

Schönfeld Samu a helyi előkészítő bizottság részéről szépen kidomborított beszédben vázolja az ujhelyi munkások öntudatra ébredésének korszakát. Fejtegeti továbbá a szervezkedés fontosságát, különösen nálunk. Az előkészítő bizottság nevében kéri a felmentvényt, amit a gyűlés meg is adott.

Szánthó munkástársunk a központ nevében vázolja a vasuti munkásmozgalom történetét. Fejtegeti a szövetség kulturális célját, amely hivatva van a munkásokat nevelni, tanítani, hogy tudjanak érezni és gondolkodni minden szép és nemes ügyért és eszméért.

Szánthó munkástársunk lelkes beszéde után Fürst Dezső központi munkástársunk magyarozza lelkes beszédben az alapszabályokat pontról-pontra és kifejti annak minden egyes jelentőségét.

Felszólalt még a munkácsi pályamunkás testvéreink küldöttje, ki lelkes szavakban igérte meg a Szövetséghez való csatlakozást. Ezután következtek a választások.

Elnök lett Hradil Ágoston; jegyző Zsidai Ferenc; pénztárnok Schönfeld Samu; ellenőrök Balázs István, Király Alajos; vezetőségi tagok: Steiner Sándor, Boros András, Kovács Alajos, Balázs István, Kovács Géza, Grega Viktor, Purger Imre, Busányi Pál, Mihálcsik György, Rohaly György, Béres Mihály, Fazekas József és Serina Gusztáv.

Kovács Géza kiartásra buzdítja az egybegyűlteket és átadja helyét az új elnöknek.

Hradil Ágoston megköszöni a bizalmat és igéri, úgy a maga, mint a tisztársai nevében, hogy tisztségüket az ügyszó méltóan fogják betölteni.

Még Szántó munkástárs intézett lelkesítő beszédet munkástársainkhoz, mire a gyűlés a legnagyobb rendben széjjel oszlott.

N.-Kanizsa.

A Déli vasut társaság kötelékéhez tartozó nagykanizsai munkástársaink f. évi május hó 24-én délután a sörgyár kerti termében megtartott gyűlésen megalakították a Vasuti Munkások Országos Szövetségének ottani helyicsoportját, amely alkalommal nagykanizsai munkástestvéreink igen szép számmal jelentek meg, tanujelét adva annak, hogy józanul gondolkodnak és hogy teljesen tudatában vannak ama nagyfontosságú igazságnak, hogy a munkásságot az egymás iránti szolidáris érzés oly szorosan kell hogy egymáshoz fűzze, mintha mindannyian egy és ugyanazon szülők gyermekei volnának.

Az e hó 24-én megvalósított elhatározásuk már annál inkább is dicséretükre válik nagykanizsai munkástestvéreinknek, mivel őket igazán csak az ő

józan és komoly gondolkodásuk mentette meg attól, hogy hálójába nem kerültek azoknak a bizonyos alakoknak, akik az őket kiküldő szövetségnek a nevét elferdítették csak azért, hogy a kevésbé tájékozott munkásokat meptéveszték.

A gyűlés lefolyása a következő volt:

Flumbort II. György az egybehívók nevében üdvözölte a megjelenteket, a gyűlés vezetésére elnöknek Tóth munkástársat, jegyzőnek Szűcs munkástársakat ajánlotta, akiket egyhangulag meg is választottak.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének központi vezetősége nevében mint kiküldött Pásztly Károly ismertette a Szövetség céljait s a gyűlés kimondja, hogy a nagykanizsai helycsoportot megalkítja.

Ezekután a helyi csoport vezetőségét választották meg.

*

A szervezkedés munkája buzgón és erélyesen folyik. Junius hó 4-én, pünkösd hétvégén Székefehérvárott lesz alakuló gyűlés, 10-én Kolozsvárott és Nagybecskereken.

Folyik a nagy és magasztos munka a vasuti munkások szebb jövőjeért, vegye ki minden öntudatos vasutas a részét belőle!

A kaposvári, brassói, érsekújvári és ceglédi alakuló gyűlésekről a tudósítások még nem érkeztek be és így a jövő számban közöljük.

Szakszervezeteink 1905-ben.

A «Szakszervezeti Értesítő» most megjelent 5. száma közli a magyarországi szakszervezetekre vonatkozó 1905. évi jelentést. A szervezkedés eszméjének hatalmas terjedését bizonyítja ismét ez a jelentés.

Sok esztendő mulasztását rohamlépésben pótolja a magyarországi munkásság, amikor ezrével lép be a szakszervezetekbe, hogy összetartásával, a szervezkedés legyőzhetetlen fegyverével javítson nyomoruságos helyzetén. A kormányhatalom összes erejével, a hatóságok minden brutalitásával, csendőrel, rendőrrel, tolonckocsival és gyűlések százainak jogtalan megakadályozásával hiába állanak szolgálatába a nagytőkének, hiába támasztanak mesterséges gátakat az előretörő munkásság útjába, nem használ semmit. A barbár kizsákmányolást, a politikai és gazdasági elnyomatást nem hajlandó tovább tűrni a munkásság, hanem szervezeteinek rohamos kiépítésével erősíti önmagát, hogy bilincseinek szétörése után megalkossa az igazán szabad Magyarországot.

Annak az örvendetes átalakulásnak, amelyen Magyarország munkássága keresztül ment, fényes bizonyossága az, hogy míg 1901 december 31-én 9.999 volt a szervezett munkások száma, addig négy évvel később, 1905 december 31-én a modern szakszervezeteknek 71.173 tagja volt. Négy év alatt tehát több mint meghétszereződött a szervezett munkások száma.

A fejlődés azonban nemcsak rohamos, hanem — s ez biztosítja számukra a jövőt — állandó is, mint ez az alábbi táblázatból kitűnik:

		Százaléka az	
		Szakegyesületek ipari munkásközösségének	
		taglétszáma	közösségének
1901	december 31-én	9.999	2:39
1902	« 31-én	15.270	3:65
1903	« 31-én	41.138	9:84
1904	« 31-én	53.169	12:72
1905	« 31-én	71.173	16:07

A tagszaporulat abszolút számokban és százalékokban a következő:

	Tagszaporulat	Százalékokban
1902-ben	5.271	52.72
1903-ban	25.868	169.90
1904-ben	12.031	29:25
1905-ben	18.004	33:86

Az országos szövetségek, úgy mint az előző években, 1905-ben is jelentősen erősödtek. Így a famunkások 4452 tagot,

az építőmunkások 4298, a vas- és fém-munkások 4227, az ácsok 2022, a könyvnyomdászok 1543 tagot nyertek. Ezenkívül a szobafestők, cipészek, szabók, grafikai munkások és kalaposok is tagszaporulatot mutatnak. Csupán a kőfaragók és könyvkötők országos szervezeteinek taglétszáma apadt némileg. A helyi szervezetek közül különösen a teherszállító fuvarosok, kávéfőzők és a baranyaszabolcsi bányászok erősödtek taglétszámban, ellenben a szobrászok és mintakészítők szervezeteinek jelentékeny tagvesztésük volt.

1905. évi december hó 31-én 3014 női és 68.159 férfi-, vagyis összesen 71.173 tagja volt szervezeteinknek és így az elmúlt évben kimutatott 53.169 taghoz képest ismét 18.004 új tagot nyertünk. A 71.173 tag közül Budapesten van 34.717 és a vidéken 36.456.

Semmiféle párt vagy polgári egyesülés olyan rohamos fejlődésről Magyarországon be nem számolhat, mint a modern alapokon nyugvó munkásszervezetek.

A tagszaporulatra vonatkozó adatok pontosságát legjobban igazolja a pénztári kimutatás, mely szerint 1905-ben a szakegyesületeknek 285.167.01 koronával több bevétele volt, mint 1904-ben. Ugyanis míg 1904-ben csak 846.820.32 korona volt a bevétel, addig ez 1905-ben 1.131.987.32 koronára emelkedett. Ezt az utóbbi összeget megosztva a taglétszámmal, megtudjuk, hogy 1905-ben egy-egy tag átlag 15 korona 90 fillér egyleti járulékot fizetett. A bevételekhez arányítva, a kiadások is emelkedtek. Az 1904 évi 706.520.77 koronával szemben 1905-ben 878.367.10 korona volt a kiadás s így a kiadási többlet 171.846.33 korona.

A pénztárforgalom részletezését a következő táblázat mutatja:

Pénztári maradvány 1904.	
dec, 31-én	643,273.23 k.
Bevétel 1905-ben	1.131,987.33 »
Összesen	1.775,260.56 k.
Kiadások összege	878,367.10 k.
Pénztári állomány 1905. dec.	
31-én	896,893.66 k.
Leltári vagyon	103,999.74 k.
Összvagyon 1905. dec. 31-én	1.000,893.20 k.

Az 1905-ben eszközölt főbb kiadások részletezése:

Munkanélküli segély	165,451.72 k.
Utaz- és tartózkodási segély	39,553.50 »
Rendkívüli segély	10,204.97 »
Jogvédelem	7,339.10 »
Oktatás és szaklapokra	69,552.52 »
Betegsegélyezés, temetkezési jár.	117,891.07 »
Özvegy-, árva- és rokkantsegély	82,707.47 »
Kezelési és beruházási költség	179,110.91 »
Lakbér	64,911.25 »
Agitáció és egyéb kiadások	141,654.59 »
Összesen	878,367.10 k.

A munkaközvetítés terén is — bár e tekintetben a legtöbb szervezet, így a nyomdászoké is, fejlesztésre szorul — szép eredményt mutatnak föl a munkásszervezetek. A jelentkezett 18.927 munkanélküli közül 11.213, az összes jelentkezők 61.15 százaléka helyeztetett el. Az átlagos eredmény sokkal jobb, mint a hatósági munkaközvetítő intézeteknél. Ez utóbbiak ugyanis nemcsak ipari munkásokat, hanem főként a sokkal jobban keresett tanoncokat, tanulólányokat és napszamosokat közvetítenek és a végeredményben átlag mégis még a jelentkezők 60 százalékát sem képesek munkához juttatni.

Értesítjük előfizetőinket, hogy szerkesztőségünkben (VII., Csömöri-ut 28. sz., I. emelet, ajtószám 4.) minden csütörtökön este 7-8 óráig

ingyen jogi tanácsot

kaphat minden előfizetője a MAGYAR VASUTAS-nak.

Vidéki előfizetők levélben fordulhatnak jogi tanácsért lapunk szerkesztőségéhez. A Magyar Vasutas Jogtanácsosa KÁDOSA MARCELL dr. (Ó-utca 48., földszint).

Szervezeti ügyek.

Budapest—jobbparti üzletvezetőség figyelmébe!

Számtalanszor felhívtuk már az üzletvezetőség figyelmét Zaroni bpest—kel p. u. főköcsimester garázdálkodásaira. Ismételtan kérjük az üzletvezetőséget, hogy indítson vizsgálatot úgy köcsitoló munkástársaink, mint az intézet érdekében, mert türethetetlen az, amit Zaroni főköcsimester már megenged magának. Rusztikusnál-rusztikusabb kifejezéseket használ a köcsitolókkal szemben, úgy hogy nem vállalunk felelősséget, hogy ha ez a bánásmód meg nem változik, nem lesz-e az intézünkre is egy napon komolyabb következménye. Egyben kérjük, hogy utasítsa Boczán Elemér államfőnök helyettesét, hogy meghallgatás nélkül senkit se büntessen meg. Tolnay Lajos üzletvezető urtól kérünk gyors és igazságos intézkedést.

Értesítjük Pécs és vidék vasuti munkásait, hogy a Szövetség pécsi csoportja megalakult s ideiglenes helyisége Agoston-utca 22. sz. alatt, a «Munkások rokkant- és nyugdíjgyesületének» helyiségében van. Hivatalos órák csütörtökön este 8-tól 10-ig és vasárnap 9—11-ig. Értekezni lehet a vezetőséggel mindig a hivatalos órák alatt. Mindenemü panaszok és kérdések ide küldendők be. *Az elnökség.*

GYŰLÉSI TUDOSÍTÁS.

Temesvár. Semmi sem bizonyítja jobban, hogy a vasuti munkások az összmunkások törekvéseivel egyetértenek, mint a temesvári munkástársaink mozgalma. Midőn a temesvári összmunkások egyrészt a hónapok óta kizárt építőmunkások, másrészt a hatóságok brutalitása miatt, hogy a sztrájk szabadságot megóvják, általános sztrájkba léptek, temesvári vasuti munkástársaink is csatlakoztak a mozgalomhoz. Csak a sztrájk gyors végződésének köszönhető, hogy a vasuti munkások is be nem szüntették a munkát. Miután a fűtőházi, szertári és pályafentartási munkásoknak nagyon szomorú a helyzetük, a sztrájk lefolyása után nyilvános népgyűlést tartottak.

Az egybehívók nevében Szorka Vilmos megnyitotta a gyűlést és ajánlja a gyűlés vezetésére elnöknek Szokop István, jegyzőnek pedig Leszczayinski Ferenc és Hoffer Nándor munkástársakat.

Szokop István elnök üdvözli a megjelenteket és átadja a szót Fürst Dezső munkástársnak, a központ kiküldöttjének.

Fürst Dezső szép szavakban ecseteli a külső munkások általános sztrájkjának óriási jelentőségét és kimutatja, hogy szervezkedés hatalmával milyen eredményeket lehet elérni. Felhívja a fűtőházi, szertári, pályafentartási és köcsitisztítő munkásokat, hogy nyugodjanak meg, míg a benyújtott memorandumra választ nem kapnak s óvakodjanak meg gondolatlan lépésektől. Ha valamely panaszuk van, forduljanak bizalommal a bizalmi férfiakkhoz.

Nikolausz Antal román és Szopka Vilmos német nyelven tolmácsolják lelkes szavakban a központ küldöttjeinek szavait. Orbán Sándor magyar és román nyelven, ugyiszintén Pantui György román nyelven hívta fel a munkásokat a szervezkedésre.

Fürst Dezső, a központ küldötte megköszöni a jelenlevők türelmét, kitartásra és egyetértésre buzdítja a megjelenteket s ezzel véget is ért a gyűlés.

LEVELEZÉS.

Miskolc. (A művezető ur panamái.) Nem terjeszkedünk ki a Miskolcon divó szokások hosszú sorozatára és azoknak részleteire. Akik szokták a rendőri lapokat olvasni, azok nagyon jól tudják, hogy Miskolc fő-félszke a kétes ekzisztenciáknak, valóságos aziloma a sok rendű és rangu szélhámosoknak.

Dicséretünkre legyen monva, korrupció és klikkek szempontjából mi vezetünk, zenitjén vagyunk e két erénynek. A jelenlegi esemény csak előre vetett képe akar lenni a Máv.-műhely kulissza-titkainak. A sötét háterü rendszer egyik főszereplője Kertész János művezető ur.

A közel multban arról is beszéltek, hogy ez az «ur» aspirál a megvesztegetésre. Meggyőződést kellett előbb szereznünk, hogy ez az «ur» mint panamázik. És sze eztünk is.

E hó 10-én lakást változtatott. Butorairak elhurcolására az alája rendelt munkások közül 8—10 embert *mogához rendelt és felhasználított.* Ezek aztán elkezdtek panaszkodni erre az urra.

Egyik emberének a beismerése szerint, locsolkodáskor mult 2 éve, hogy *minden 1-én és 15-én öt kilo húst vitt neki.* Később «Kertész művezető ur» akként módosította a transportot, hogy mivel elseje és 15-ike leginkább hétköznapokra esik, *hoyzon minden vasárnap,* de előbb el kellett menni szombatón a kedves nejéhez, aki megrendelte, hogy marha-e, vagy borju legyen a hus.

Kiss Bálint nevű munkás, aki nála lakik, a gyárba történt felvétele alkalmával *adott neki 80 koronát, majd később 40 koronát* és minden havi keresetének *18 százalékát.*

A föntieknél sokkal szinesebb Peterdi és Papp munkástársak esete. Ezek már nem részletekbe vitték neki a húst, hanem *egész disznókat.* Peterdi mikor elhajtotta hozzá a disznót, miután megnézte és nem találta elég kövérnek, azt mondta: *«Nézzé csak, Peterdi, nekem nincs disznó-ólam, már pedig ez a malac nagyon sovány! Jó lenne, ha még húzlálná.»*

A másik egy hasas disznót vitt neki. Ennek is a t mondta, hogy nincs ólja, tartsa magánál, még a krizisen atesik.

Mivel a «művezető ur» nem szeretett volna nemes testében kárt tenni, megcsömörlött volna a sok disznóságtól, gondoskodott, hogy *bor is legyen a háznál.* Erre a szerepre választotta ki Grosz munkást.

Grosz hozatott neki *150 liter bort Gyöngyösről.* Attól a perctől oly jól keresett, hogy még ma is tartozik 8 forinttal, amit nem bírt kifizetni.

Okvál hasznavehetetlen ember volt mind az ideig, *míg 40 koronát nem adott.* Egy emberre nagyon haragudoit, mivel nem akart semmit sem adni, és ez Szuszán.

A főnök ur már intézkedett a panaszok dolgában, ami jó hatással volt a munkásokra, mert már ott állt a dolog, hogy beakarták szüntetni a munkát!

Azonban elég, nem mi vagyunk hivatva, hogy nyomozzunk. De az már kötelességünk, hogy a legszigorubb megtorlásra hijjuk föl azokat, akik ez ügyben arra illetékesek. A legmesszebb menő vizsgálatot az egész vonalszakaszon Nem csoda, mert még a legbutább embernek is k.nyilik a szemé ari a bánásmódra, amiben Fodor Lajos részesíti munkástársait. Nincs az a mozdatlan száju kanász, aki hascnló kifejezéseket tudna produkálni. Nem tudjuk, hogy e pályafelvigyázó urnak nem az volt-e aze.ött a mestersége, de azt tudjuk, hogy brutális bánásmódja miatt már öt munkás volt kénytelen ott hagyni a munkát. Azonban nem

olvassuk sehol, hogy a pályafentartási munkások felett a pályafelv. volna a legfelső ítélkező forum, — lehet azonban, hogy Kecskeméten kivétel van. Mert az osztálymérnök ur nem akar meghallgatni senkit, ha panaszkodni akar. Kérdjük az igazgatóságot, hogy Kecskeméten Fodor Lajos pályafelvigyázó ténykedése ellen nincs e felebbezés?

Bpest k. p. u. (Raktári munkások helyzete) Ha a raktári munkások mindenütt panaszkodnak a tulhosszu munkaidőről, miért volna az másképpen Boczán uram birodalmában, a k:leti pályaudvaron? Boczán uram, aki lelkes felszólaló minden zsirondista gyűlésen, ő ki választmányi tagja a nemes gyülekezletnek, következő munkarendet honosította meg a k. p. u. raktári munkásoknál.

Bpest k. p. u.-on négy raktári munkás van, akik közül 3 van mindig szolgálatban, a negyedik szabadnapos. A három munkásnak reggel 6 órától este 6 óráig kellene szolgálatot tennie, de Boczán uram rendelkezése ott maradnak a bécsi gyorsáru kirakásához (este 10—11 óráig és ekképpen tesznek három nap azaz 72 óra alatt 58 óra szolgálatot. Boczán uram, nem volna jó erről is dikciózni a zsirondista szövetségben? Nem jó volna elmesélni, hogy még 24 órai turnus után és sokszor 2—3 órát ott maradnak még a munkások? Boczán uram, ha ön ilyen nagylelkű intézkedéseket tesz, nem nyulna-e a zsebébe és a bőséges jutalék és ruhatár illetményből nem fizetné-e meg a munkások tuloráját? A zsirondistáknak pedig jó lesz Boczán uramat, mint munkásbarátot megfogatni.

Dombóvár. (Szertár.) Bobán Jenő mint szertár felvigyázó van alkalmazva nálunk. Valamikor jobb napokat láthatott, mert fűszerkereskedő volt és mikor megunt a d:szes bókolasokat, fölcsapott a Máv.-hoz vaskezeskedőnek. Jelenleg itt basáskodik Dombóváron. Van neki, azaz a Máv.-nak öt egyezményes munkása, akik nehéz szénrakással vannak elfoglalva. Ezek közül egy baleset folytán viseli az isten csapását, míg három küzd a nehéz és sorvasztó munkával és a szertárfelvigyázó ur basáskodásaival, az ötödik egy Király Mihály névre hallgató és a dombóvári raktártól hordófurásért és borivásért elcsapott egyén, aki telefonhirmondónak használtatik. Bizalmas viszonyának Bobán urhoz és nejéhez a három megsanyargatott munkás issza meg a levét. Király jelenleg Bobán kis malackáit neveli. Arról pedig egyenesen diplomája van, hogy mikor a Bobán ur kis csirkéi már két naposak, ő meg tudja mutatni, melyik kakas, melyik jérce. Nem csoda, hiszen a tojasokat ültetéshez ő adja. Bobán ur, a kis basa pedig siralmas állapotokat teremt a három munkásnak Tavasz kezdetével az ő kérelmére, szegény munkásai elrakták a krumpliját. De ez nem volt elég. Folyó hó 16-án felszólította három csontig nyuzott munkását, hogy munkaidő után kapálják meg az ő krumpliját, mert már itt az ideje. Ezt a kedves ajánlatot azonban a három munkás kereken megtagdta. S az eredmény? 19-én reggel minden bevezetés nélkül lehordta a három munkást a sárga földig, amit a szegény munkások elpirult arccal hallgattak. 20-án már besugta a telefonhirmondó neki, hogy a szertári munkások, a hirmondó kivételével, mind tagja lesz a Vasuti Munkások Országos Szövetségének, sőt az egyik egyezményes munkást meg is választották az előkészítő bizottságba Erre aztán felpattant Bobán ur és mindjárt gyászmisét rendeztetett. Délelőtt 10 órára behivatta a három szegény munkást az ő irodájába. Mikor munkásai megjelentek, röglön beharangozott, előkapta az egyiket abban a hitben, hogy ez a másik kettőnek vezetője, mert újévkor is ez harcolt legjobban az ingyenmunka eltiltéseért. Ezt a szegény embert megint lehordta és mikor már kifogyott a jófajta mondásokból, hamarosan vagy tiszser elhaddarta neki, hogy *anarkista* s kidobással fenyegette. Ezzel vége volt a gyászmisének,

de hogy holnap mi lesz, azt még ma nem lehet megjósolni, hiszen a krumpli még mindig nincs megkapálva.

Szabadka. (Fűtőházi munkások helyzete.) Szabadkán a fűtőháznál is olyanok az állapotok, hogy a munkásokat joggal elégtelenné teszik. Csak úgy torlódnak az események, amelyek azt bizonyítják, hogy a vasuti munkásoknak erősen kell szervezkedniök ezen állapotok megszüntetésére. Szabadkán szegény fűtőházi munkások, kik nehéz és v.rejtékes munka után kapnak 1.80 fillér éhbért, a legcsekélyebb mulasztásért 5—10 korona pénzbírsággal sújtják. Természetesen azzal kevésbé számolnak, hogy ezt a kimerítő munkát elvégezi e úgy, amint kívánják, ha egy ember kétfelé szakad, akkor sem lehet. De a szabály azért szabály, hogy betartassék, még ha a munkás éhen vánszorongva végzi el a munkáját.

Bezzeg a fűtőházi főnök urnak van szép fizetése, bőséges utazási diétái, nagy jutalékaik és nincsenek büntetései.

Talán a szabadkai fűtőházi főnök ur, ha egy kis összehasonlítást tesz a saját és munkásai helyzete közt, rá fog jönni, hogy még sem igazság a munkásokat 5—10 K-ra büntetni.

Északi főműhely. (A IV-ik osztály.) Két éve mult, hogy a IV. osztály munkásai egy klikk járma a att nyögnek. Ez a klikk, amelynek fővezére Ember-Szücs Gusztáv, kezdetől fogva azon gyalázatos szerepre vállalkozott, hogy a munkásság igazaiért, a munkásság jobbvoltáért küzdököt lehetlenné tegye, a kenyértelenségbe sodorja Eszközökben nem voltak válogatóságok. Az ég tudja hány álmatlan éjszakát okoztak ezek tisztos családapáknak, mennyi örömtelen órát azok családtagjainak. Dicstelen munkájukról nagyon sokat tudnánk beszélni, de nem tesszük, nem szivesen nyitjuk meg az: az ajtót, mely a nyilvánosság nagy világába vezet. Nem szivesen hurcoljuk meg munkástársainkat, nekünk ez jobban fáj, mint nekik, de kénytelenek vagyunk vele, mert hát el kell ismerniök t. fővezér ur és társai, a mi nyugalmunk, a mi egészségünk is csak ér valamit.

Akkor, amikor az ön fővezérlete alatt megalakult a gárda, t. i. Ö., Wiedermann Árpád, Pollák Simon, Krausz Antal, Holnapi Ernő, Stettner Vilmos, abban reménykedtünk, hogy önök is át fogják látni a mi igazunkat, hogy egyszer önönmaguk is megrettennek attól a vérlázítóan piszkos munkától, amelyre vállalkoztak. Nem tették, de térültfordult az idő, az önök által üldözött vörösek szervezkedés által megerősödvé kerültek ki a karmaik közül. És ekkor nagyot lélekzettünk, mintha hosszú, nehéz állomból ébredtünk volna fel és úgy látszott, mintha önökön bizonyos változás ment volna végbe, mintha öldöklő csápjai megrövidültek volna, mintha bűnbánást éreztek volna.

Mi, akik nem vagyunk körmönfont munkásárulók, ezt a megtérésnek minősítettük. De családunk, nem így volt, ez palást volt az önök üzelmeiré.

A rövid szélcsend alatt új «fogd meg»-ek után néztek s meg is nyerték szövetségesül Kuzin Jánost, Kiss Ferencet és ügyességbe: még a vörös Krauszt is tullicitáló Fried Gyulát, no meg Hajósy János urat.

A gárda pedig a régi vehemenciával újra dolgozik, de nem a saját, az intézet által reá rótt munkáján, hanem embertársai nyomorításán. Az egy óras parlamenti ülések napirenden vannak hol az egyik, hol a másik hadiszálláson. Itt állapítják meg a szervezett munkások ellen irányuló taktikájukat, itt állapítják meg, hogy milyen megfélemlítéssel, milyen hazugsággal, milyen kortesfogással tereljék a munkásokat a Turtsányi-féle szövetségbe. Itt szólják, szapulják le a szervezett munkásokat. Itt spekulálnak azon, hogy miként törjék ki a szervezett munkás nyakát. Itt sütik ki, hogy az évekket elelőtt megecetesedett bort a munkás igazgató:ági tagok vették. Itt sütik ki, hogy most minden rossz a Konzumban (Kiss János idejében minden jó volt). Itt a főhadiszálláson szerkesztették meg egy hét tagu családapának kidobására vonatkozó kérvényüket is, melynek azonban sikere nem lett. Itt sütik ki... Eh, de mit folytatjuk! Itt sütnek ki mindent,

ami reánk rossz és gonosz. Ha kevés az egy óra, megtoldják a másikkal, csak a fővezér ur nem toldja meg, ő ugyanis reggeltől estig sem mit sem dolgozik. Azaz mégis... szimatol, szaglász. Hogy ez az intelligencia (így nevezik magukat) mennyire sakkban tudja tartani a IV-ik osztály géplakatosait, jellemzésül szolgáljon ez, hogy míg a többi osztályok a Szövetséghez való csatlakozás tárgyátan megtartották gyűléseiket, a IV-ik osztályt három ízben próbáltuk összehívni s egyszer sem volt határozatképes, mert munkástársaink az intelligencia által annyira meg vannak félemlítve. De a hamu alatt lappangó tűz egyszer ki fog törni.

Hogy mi történik velünk, nem tudjuk, nem bánjuk. Öntudatra ébredtünk s tudjuk most már, hogy azt a szédületes hatalmat a mi gyávaságunk adta a ti kezeitekbe. Bevalljuk nyíltan és szégyenkezve, de ki is jelentjük egyben, hogy a gyávaság darócát levetettük magunkról.

Munkástestvéreink! IV-ik osztály géplakatosai! Kérve kérünk, ne harapjatok a saját husotokba. Ne hagyjátok magatokat Ember-Szücs és társai által félvezetni. Nem látjátok, mily lépésekkel halad a vasúti munkás más osztályokban és a vidéken is kitűzött céljai felé? Valamikor — emlékezhetek reá — a IV-ik osztály vezetett, mi voltunk mérvadók. Ma?! Ma sajnálkozva, nevetve beszélnek rólunk, de meg is érdemeljük, mert nem hiszem, hogy van még a Máv.-nál műhely, ahol a munkás saját munkástársától volna függő helyzetben. Ennél nagyobb szégyen nincs és nem is lehet. De tegyünk esküt, szent fogadalmat munkástestvéim, hogy ezt a szégyenfoltot lemoszuk az akarat szappánával és tiszta fehér vászonra írjuk: Le az Ember-Szücs bandával, le a munkás árulókkal!

Több IV-ik osztálybeli munkás.

Kolozsvári műhely. (A munkás sorsa.) Az itteni kocsiosztályban dolgozott Fischer Albert munkástársunk másfél éven keresztül. A mult karácsonykor szélütés érte és egyik oldalára nyomorék lett. Kórházba vitték és ezen idő alatt — mintegy 20 héten át — a felesége kapta a fél betegpénzt. Fischer állapota nem javult, de azért irgalom, kegyelem nélkül kidobták a kórházból, hogy viselje gondját a felesége. Ez nem tudott vele mit csinálni, ott hagyta. A nyomorék ember most a nagyanyjához, egy 80 éves matrónához szorult, aki maga is a község kegyéből él. Most tessék elképzelni a helyzetét. Ugyan mire való a kolozsvári kórház?

Ennek a szerencsétlen embernek az édes atyja már 31 év óta dolgozik a Máv.-nál. A multkor Aradon járt, hogy az ottani üzletvezetőségnél kikönyörögje egyik fiának a Máv. munkásai közé való felvételét. Ott valami Korbolyi nevű urtól azt a választ kapta:

— Jobb lesz, ha kivándorol Amerikába. Szegény embernek ott van a helye.

Ilyen a munkás sora Magyarországon a milliókat jövedelmező Máv.-nál.

Varasd. (Pályamunkások és a kocsi kapcsoló.) A «Hrvatski Zeljezničar» írja: Az itteni pályamunkások naponta 11 órai munkaidőt dolgoznak 1 kor. 0 fill.apidij mellett. Az előmunkás napibére 2 kor. 60 fill. A rendes munkaidő reggel 6 órától este 6 óráig, ebédidő 12 órától 1 óráig tart. És mégis reggeli 4 órától esti 9 óráig munkában vannak, mert Varasd állomástól 2 órajárásnyira van Czerja nevű falu s innen kell nekik a szerszámokat és a talpfákat behozni. Aki azt akarja, hogy reggel hat órákor munkába tudjon állni, annak már reggel négy órákor el kell indulni Czerjából és esti 6 óra után kilenc óráig fáradtan kutyagolhat, míg haza ér. És mindezt a baromi munkát hetven krajcár napibér mellett végzi. Igy sarcolja a hatalmas Máv. a szegény munkásokat. De meg egy példát erre a gyönyörű rendszerre:

Van a varasdi állomáson egy szegény kocsi kapcsoló, Blass nevezetű. Tizenhét év óta szolgálja a Máv.-ot. A munkaideje reggel 6 órákor kezdődik és ha d. u. 3-ig végzi azt az életveszélyes munkát, akkor keres 72 fillért, mert egy órai munkáért 8 fillért kap.

VEGYES.

Mufatság.

A Vasúti Munkások Országos Szövetségének piskii csoportja a helyi csoportja alapja javára

1906. évi június hó 4-én a balakutai ligetben .. társasjátékokkal egybekötött ..

J U N I Á L I S T

.. .. rendez.

Belépti-dij személyenként 80 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

INNEN-ONNAN.

+ **Vasutas-sors.** A debreceni állomásnál f. hó 18-án a hajnali órákban megrendítő szerencsétlenség történt. Végzetes kimenetelű baleset ért egy szegény vasutast. Munka közben két kocsi ütközője közé került s a széles vastányérok összenyomták, a szó szoros értelmében összelapították a szerencsétlent úgy, hogy nyomban szörnyet halt. Az áldozat Róth Sámuel debreceni születésű 19 éves fiatalember, mint kocsitoló volt alkalmazva. Reggel úgy 5—6 óra között vonatolatlásnál segédkezett. Egyik tartalék mozdonyral a kocsimosó vágányra tolattak több kocsit és e közben történt a baleset. A szerencsétlen fiatalember, amint két kocsit össze akart kapcsolni, megkésve teendőjével, az ütközők közé szorult. Egy velőtrázó rémes kiállítás és a szerencsétlen péppé volt lapitva. Bezuzott mellkassal, összetört válperecekkel élettelen hulla volt, a rettenetes nyomás pillanat alatt kiszorította belőle az életet.

+ **A tőke áldozatainak** száma ismét szaporodott néhányval. Az északamerikai Pennsylvánia vasúttársulat vonalán a petersburgi mellékágon a chicagói keleti postavonat összeütközött a st. louis nyugati expresszsel. Mindkét vonat a leggyorsabbak közé tartozik és nyílt pályán teljes gőzzel szembeütköztek. Mindkét gép elpusztult és hét kocsi törött össze.

Idáig tíz ember halt meg az összeütközés következtében, hat rögtön, négy pedig később. A súlyosan sérültek száma husz. Az összeütközés oka az, hogy a két vonatot, bár ellentétes irányuak voltak, ugyanazon vágányra rendelték, mert az egyik vágányt tehervonatok zárták el.

Természetesen, ha a társulat gondoskodott volna arról, hogy vagy elegendő sinpárt fektessen le a sűrűn közlekedő vonatok számára, vagy pedig elegendő embert alkalmazzanak s azokat ne merítsék ki 10—11 órai szolgálatokkal, ezt a szerencsétlenséget is el lehetett volna kerülni. De akkor a társulatnak 40—50 milliós évi jövedelme pár ezer dollárral kevesebb lenne s így inkább hadd pusztuljon az emberélet! Ez olcsó a kapitalista rendszerben.

+ **Motoros vasúti kocsik** eddig csak viszonylag rövid vonalakon voltak forgalomban. Nem régen azonban ilyfajta kocsi az Union-Pacificvasuton indult el New-Yorkból Chicagón át San-Franciskóba. A kísérlet teljesen kielégítő eredményeket szolgáltatott és így van kilátás arra, hogy a közel jövőben a motorforgalom mind nagyobb tért hódít a vasúti üzemben.

+ **Mozdonyoknak szénrel való ellátása.** Az egyre sűrűbbé váló vasúti forgalom indokoltá teszi, hogy a mozdonyok szénrel való szerelésénél is elterjedjenek ama avult módtól, mely abban áll, hogy a szénrel emberi erő segítségével kosaranként rakják a szerkocsira. Különösen nehézé válik a szerelés oly helyen, ahol a pályaudvar maga nem növekedett az egyre növekvő forgalommal és így a rendelkezésre álló szűk helyen alig győzik egymást megvárni a

szerelő mozdonyok. A köln-eifeltori rendező pályaudvaron most egy szerelő darut építettek olyformán, hogy ennek két alátámasztója egymástól 10 m. távolra sinszálakon fut és a széntelep ezen sinszálak között nyulik végig. A villamos erővel hajtott daru végigjárhatja az egész telepet és fölveheti a szénrel. A daru forgó-karjai mindkét oldalon 5—5 m.-nyire nyulnak ki a végigmenő sinszálakon túl és így lerakhatják a szénrel azon szerkocsikra, amelyek telep mellett levő sinpárokra állanak.

Szerkesztői üzenetek.

A reuelős szerkesztővel értekezni lehet minden csütörtökön és szombaton este 6—8 óráig.

Keleti p. u. fűtőház, károlyvárosi fűtőház, zágrábi műhelyi napszámosok, kőbányai alsó p. u. raktári munkások közleményei legközelebb jönnek.

Hausz művezető, Szombathely. Bagaria-bőrül urakkal nem vitatkozunk. Az ön piszkos rágalmival csak annyiban foglalkozunk, hogy a mi alkalmazottainknak, akik mind a mozgalomból megrendszabályozott munkástársaink, csak annyi fizetésük van, amennyi esetleg a műhelyben volt. Lakásuk van ugyan tisztességes, de nem — mint ön állítja — hat szobás, hanem csak szegényes lakás, azonban semmi esetre sem hemperegnek a korcsmában, mint ön hempergett a debreceni lebujokban.

Patak Jenő orvosi tanácsadó, Szabadka. Kérjük tisztelettel, izenje meg, hogy állatorvos-e ön? Igen vagy nem? Mert hisz a Máv. pályorvos talán embereket kezel, még pedig fizetésért és ezért talán tisztességesen is lehetne bännia a munkásokkal? Nem gondolja?

Kiadóhivatali üzenet.

Mindenkinek. Felkérjük azon munkástársainkat, kik szervezetünkkel levelezésben állnak, jövőben az általuk beküldött levelekben a kiadóhivatal és szerkesztőség részére ne egy lapra írják közlendőjüket, hanem mindegyik részére külön-külön. A két dolog, azért természetesen egy borítékba tehetik. Ismételve figyelmeztetjük vidéki bizalmiférfiainkat, hogy a szervező-bizottság címére érkező küldeményeket a posta nem kézbesíti, tehát csakis a kiadóhivatal címére küldjenek mindennemű küldeményeket.

Felelős szerkesztő: Farkas Izor.

Laptulajdonos: A magyar vasutas-szervezet.

Biraucz Döme könyvnyomdája Budapest, VII., István-ut 11.

Polgári iskolai vizsgálatot tenni szándékozók forduljanak teljes bizalommal ZSOLDOS tanárhoz, Budapest, Kerepesi-ut 63., IV. em. 33.

Melyik munkástársam volna hajlandó 10—13 éves kislányát örökbe adni.

Cím a kiadóhivatalban.

C S E R E.

Kolozsvári műhelyből asztalos cserélni óhajt a piski-i vagy pécsi műhelybe. Cím a kiadóhivatalban.

HAZAFISÁG ÉS NEMZETKÖZISÉG

Irta: Garami Ernő.

--- Ára: 4 fillér. ---

Alkotmányt Magyarországnak!

Minő az igazi népképviselőt?

Irta: Bresztóczy Ernő. — Ára: 6 fillér.

Kaphatók:

a „MAGYAR VASUTAS” kiadóhivatalában,

BUDAPEST, VII., Csömöri-út 28.